

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA ACADEMIA

MARIBOR

Sodobna reinterpretacija klasične naslovnice knjige

Kandidatka: Lucija Macuh

Vrsta študija: študentka izrednega študija

Študijski program: Medijska produkcija

Mentor predavatelj: mag. Stevan Čukalac, prof. lik. ped.

Mentor v podjetju: Aleksandra Saška Gruden, univ. dipl. kip.

Lektor: Jernej Ajd, prof. geo. in slov.

Maribor, 2024

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA

Podpisana Lucija Macuh sem avtorica diplomskega dela z naslovom Sodobna reinterpretacija klasične naslovnice knjige, ki sem ga napisala pod mentorstvom mag. Stevana Čukalaca, prof. lik. ped., s svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predloženo delo izključno rezultat mojega dela;
- sem poskrbel/a, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženi nalogi, navedena oz. citirana skladno s pravili Višje strokovne šole Academia Maribor;
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del oz. misli kot svoje – lastne kaznivo po Zakonu o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15 in 63/16 – ZKUASP); prekršek pa podleže tudi ukrepom Višje strokovne šole Academia Maribor skladno z njenimi pravili;
- skladno z 32.a členom ZASP dovoljujem Višji strokovni šoli Academia Maribor objavo diplomskega dela na spletnem portalu šole.

Maribor, september 2024

Podpis študentke:

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem svojemu mentorju predavatelju g. Stevanu Čukalacu za vso podporo, potrpežljivost ter nasvete in usmeritve, ki so mi bili v veliko pomoč pri izdelavi diplomskega dela.

Velika zahvala gre tudi mojim bližnjim. Brez njihove stalne podpore, razumevanja in spodbude mi ne bi uspelo doseči tega pomembnega mejnika v življenju.

Posebno zahvalo namenjam tudi vsem zaposlenim na višji strokovni šoli Academia. Hvala za prijaznost, podporo in vse pridobljeno znanje skozi celotno obdobje študija.

POVZETEK

V diplomskem delu obravnavam sodobno oblikovanje knjižnih naslovnice in njihov vpliv na dojemanje klasičnih del literature. Osredotočila sem se na reinterpretacijo naslovnice romana "Pride and Prejudice" oz. v slovenščini "Prevzetnost in pristranost" avtorice Jane Austen.

Knjižne naslovnice dan danes niso le dekorativni elementi, temveč pomembno komunikacijsko sredstvo med avtorjem, delom ter bralci, ki odražajo kulturne, estetske in identitetne trende sodobne družbe. Zadani cilj je raziskati, kako uporaba barvne psihologije, simbolike, tipografije, ikonografije in ilustracije vpliva na čustveni odziv bralcev ter prepoznavnost in identifikacijo z vsebino knjige. Zastavila sem si hipoteze, ki se osredotočajo na vpliv oblikovanja naslovnice na čustveno odzivanje bralcev, prepoznavnost vsebine ter komercialni uspeh knjig na sodobnem trgu.

Diplomsko delo je razdeljena na teoretični in praktični del. V teoretičnem delu bom raziskala zgodovino ter same začetke oblikovanja knjižnih naslovnice, sodobne trende, barvno psihologijo ter simboliko. Prav tako bom v teoretičnem delu predstavila kulturne razlike v oblikovanju ter vedenje potrošnikov.

V praktičnem delu bom oblikovala sodobno reinterpretacijo klasične naslovnice knjige, Prevzetnost in Pristranost. Oblikovala bom moderno naslovnico, ne da pri tem izgubim klasično lepoto ter relevantnost naslovnice. V praktičnem delu bom izvedla tudi anketo. Anketa bo izvedena z namenom raziskovanja, kako pomembna je naslovnica knjige pri odločitvi za nakup, prepoznati elemente naslovnice, ki najbolj privlačijo bralce, oceniti preference glede odražanja vsebine knjige na naslovnici ter ugotoviti zanimanje za klasične knjige s sodobno oblikovanimi naslovnici. Metode raziskave vključujejo anketiranje bralcev, primerjalno analizo naslovnice in teoretično podporo iz literature. Kljub izzivom, kot sta subjektivnost odgovorov anketirancev in omejena reprezentativnost vzorca, menim, da bom lahko delo uspešno izvedla, saj sem v času študija pridobila dovolj teoretičnega ter predvsem praktičnega znanja, ki ga bom lahko uporabila pri izvedbi diplomskega dela.

Namen diplomskega dela je prispevati k razumevanju vloge oblikovanja knjižnih naslovnice pri ohranjanju in popularizaciji klasične literature v sodobni družbi.

Ključne besede: *oblikovanje, knjižne naslovnice, reinterpretacija, barvna psihologija, simbolika, čustveni odzivi, identifikacija*

ABSTRACT

A modern reinterpretation of the classic book cover

The diploma thesis addresses contemporary book cover design and its impact on the perception of classic literary works. It focuses on the reinterpretation of the cover of Jane Austen's novel "Pride and Prejudice". Nowadays, book covers are not merely decorative elements but essential communication tools between the author, the work, and the readers, reflecting cultural, aesthetic, and identity trends in modern society. The goal is to explore how the use of color psychology, symbolism, typography, iconography, and illustration affects readers' emotional responses, as well as the recognition and identification with the book's content. Hypotheses are set to investigate the impact of cover design on readers' emotional reactions, content recognition, and the commercial success of books in the contemporary market.

The thesis is divided into theoretical and practical parts. In the theoretical part, I will explore the history and origins of book cover design, contemporary trends, color psychology, and symbolism. Additionally, the theoretical part will present cultural differences in design and consumer behavior.

In the practical part, I will design a contemporary reinterpretation of the classic cover of the book "Pride and Prejudice". I aim to create a modern cover without losing the classic beauty and relevance of the original. I will also conduct a survey in the practical part. The survey will aim to investigate the importance of the book cover in purchasing decisions, identify elements of covers that most attract readers, assess preferences regarding the reflection of the book's content on the cover, and determine the interest in classic books with contemporary cover designs. Research methods include reader surveys, comparative analysis of covers, and theoretical support from literature. Despite challenges such as the subjectivity of respondents' answers and the limited representativeness of the sample, I believe I can successfully complete the task, as I have gained sufficient theoretical and practical knowledge during my studies to apply in the execution of this thesis.

The purpose of the thesis is to contribute to the understanding of the role of book cover design in preserving and popularizing classic literature in modern society.

Keywords: *design, book covers, reinterpretation, color psychology, symbolism, emotional responses, identification*

KAZALO VSEBINE

1. UVOD	10
1.1 Opis področja in opredelitev problema	10
1.2 Namen, cilji in osnovne trditve	10
1.3 Predpostavke in omejitve	11
1.4 Uporabljene raziskovalne metode	12
2. RAZISKAVA IN ANALIZA	13
2.1 Predstavitev raziskave	13
2.2 Izvedba	13
2.3 Rezultati in analiza	16
2.3.1 Osebna pričakovanja pred izvedbo raziskave	21
3. RAZVOJ OBLIKOVANJA KNJIŽNIH NASLOVNIC	22
3.1 Zgodovina oblikovanja knjižnih naslovnice	22
3.2 Vpliv digitalne dobe na oblikovanje	24
3.3 Sodobni trendi v oblikovanju knjižnih naslovnice	25
4. VPLIV BARV IN TIPOGRAFIJE NA NASLOVNICE	30
4.1 Vloga barv na knjižnih naslovnice	30
4.1.1 Barvna psihologija	34
4.1.2 Primeri barvne simbolike v literaturi	37
4.2 Izbira tipografije na naslovnice	38
4.2.1 Tipografija kot umetnost vizualnega pripovedovanja	39
4.2.2 Čustven vpliv tipografije na bralce	42
4.2.3 Ikonografija	44
5. KULTURNE RAZLIKE V OBLIKOVANJU	47
5.1 Primerjava oblikovanja knjižnih naslovnice v različnih kulturah	47
5.2 Različni simbolni pomen barve v različnih kulturah	49
5.3 Prilaganje naslovnice za mednarodni trg	50
6. VEDENJE POTROŠNIKOV	54
6.1 Vpliv oblikovanja naslovnice na bralčevo odločitev za nakup	54
6.1.1 Vpliv barvnih kombinacij na zanimanje bralcev	55
6.2 Marketinški vidik reinterpretacije knjižnih naslovnice	56
7. IZDELAVA REINTERPRETACIJE KLASIČNE NASLOVNICE KNJIGE	57
7.1 Izbira knjige	57
7.1.1 Ideja za interpretacijo	57
7.2 Proces oblikovanja naslovnice	58

7.2.1	<i>Oblikovanje kazal</i>	71
7.2.2	<i>Uporaba oblikovalnih elementov (barve, tipografija, kompozicija)</i>	74
7.2.3	<i>Osebna pričakovanja in mnenje ob koncu oblikovanja</i>	75
7.3	Primerjava z originalno naslovnico	75
8.	SKLEP	82
	H1: Uporaba barvne psihologije na preoblikovanju naslovnice knjige vpliva na čustveno odzivanje.	82
	H2: Uporaba simbolike in ikonografije na naslovnica povečuje prepoznavnost in identifikacijo z vsebino knjige.	82
	H3: Učinkovita reinterpetacija poveča komercialni uspeh knjige na sodobnem trgu.....	83
	H4 (krovnna tema): Določene barve se odražajo v pozitivnem dojemanju in odzivu bralcev, kar vpliva tudi na dobro počutje.....	83
9.	VIRI IN LITERATURA	84

KAZALO SLIK

Slika 1:	Povezava do vprašalnika, objavljena na osebnem Facebook profilu	15
Slika 2:	Primer knjižnih naslovnice iz 19. stoletja	23
Slika 3:	The Yellow Book.....	23
Slika 4:	Klasična mehka vezava knjig založbe Penguin.....	24
Slika 5:	Primer minimalistično oblikovane naslovnice	25
Slika 6:	Primer tipografske knjižne naslovnice	26
Slika 7:	Primer uporabe negativnega prostora na naslovnici knjige.....	27
Slika 8:	Uporaba geometrijskih elementov na naslovnici knjige.....	27
Slika 9:	Primer uporabe minimalistične (pastelne) palete	28
Slika 10:	Primer uporabe fotografije kot osrednji element.....	29
Slika 11:	Primer digitalne knjige	29
Slika 12:	Primer komplementarne barvne kombinacije na knjižni naslovnici	31
Slika 13:	Primer analogne barvne kombinacije na knjižni naslovnici.....	31
Slika 14:	Primer uporabe kontrasta na knjižni naslovnici	32
Slika 15:	Primer uporabe svetlega ozadja.....	33
Slika 16:	Primer uporabe temnega ozadja	33
Slika 17:	Barvni krog	35
Slika 18:	Swimming Studies – Leanne Shapton.....	37

Slika 19: Primer serifne ter ne serifne pisave	40
Slika 20: Primer dekorativne pisave	40
Slika 21: Primer privlačne ilustracije v kombinaciji s preprosto tipografijo	41
Slika 22: Primer tipografije v glavni vlogi s kombinacijo manjših podob	42
Slika 23: Primer Bodoni serifne pisave	43
Slika 24: Primer Impact sans-serifne pisave	43
Slika 25: Primer uporabe irske ikonografije	45
Slika 26: Primer uporabe fantazijske ikonografije.....	46
Slika 27: Primer naslovnice za ameriški trg	47
Slika 28: Primer naslovnice za britanski trg	48
Slika 29: Britanska izdaja Harryja Potterja.....	52
Slika 30: Francoska izdaja Harryja Potterja.....	52
Slika 31: Moodboard.....	59
Slika 32: Postavitev strani v aplikaciji SketchPro	60
Slika 33 svinčniki v aplikaciji SketchPro	60
Slika 34: Prva skica v Illustratorju.....	61
Slika 35: Skiciranje ozadje okoli protagonistov	62
Slika 36: Izbiranje končne skice protagonistov	62
Slika 37: Izbrana skica	63
Slika 38: Nastavitve akvarelnega čopiča	64
Slika 39: Osnova ozadja s pomočjo akvarelnega čopiča	64
Slika 40: Smudge Tool.....	65
Slika 41: Uporaba krivulj.....	66
Slika 42: Prilagoditev nasičenosti.....	67
Slika 43: Uporaba Noise filtra	68
Slika 44: Uporaba Clone Stamp in Healing Brush orodja	68
Slika 45: Serifna tipografija Soria.....	69
Slika 46: Končna naslovnica, Pride & Prejudice	70
Slika 47: Primer uporabe	70
Slika 48: Moodboard.....	71
Slika 49: Skica kazal.....	72
Slika 50: Končno prvo kazalo.....	73
Slika 51: Končno drugo kazalo.....	74

Slika 52: Prva izdaja knjige <i>Pride and Prejudice</i> , Jane Austen.....	76
Slika 53: Naslovnica knjige iz leta 1896.....	79
Slika 54: Naslovnica knjige iz leta 2007, prizor iz filma.....	80
Slika 55: Tematska naslovnica knjige po filmu <i>Pulp Fiction</i>	81

KAZALO GRAFIKONOV

Graf 1: Pogostost branja.....	16
Graf 2: Pomembnost naslovnice	17
Graf 3: Povezava z vsebino.....	17
Graf 4: Vpliv na razumevanje.....	18
Graf 5: Minimalistično oblikovanje.....	18
Graf 6: Interes za sodobne reinterpretacije	19

1. UVOD

1.1 Opis področja in opredelitev problema

Sodobno oblikovanje knjižnih naslovnice je v zadnjih desetletjih postal pomemben element v literarnem svetu, ki presega zgolj vlogo privabljanja pozornosti bralcev. Knjižne naslovnice so danes izrazitejši izraz kulture, estetike in identitete, kar odraža širše trende v družbi, tehnologiji ter spremenjene bralne navade. Tako naslovnice niso več zgolj dekorativni elementi, temveč so komunikacijsko sredstvo med avtorjem, delom in potencialnimi bralci. Klasična literatura, ki je temelj naše kulturne dediščine, se danes sooča z izzivom ohranjanja svoje relevantnosti in privlačnosti v sodobnem času. Sodobne reinterpretacije teh klasičnih naslovnice dajejo priložnost za ohranjanje pomena teh del. Vendar se pri tem pojavljajo številna vprašanja in izzivi: kako sodobno oblikovanje lahko ohranja bistvo in globino klasične naslovnice, kako se prilagaja digitalni dobi in spreminjajočim se željam bralcev ter kako oblikovalci najdejo ravnotežje med inovacijo in spoštovanjem tradicije. Cilj tega diplomskega dela je raziskati, kako sodobne knjižne naslovnice vplivajo na dožemanje in dostopnost klasične literature danes. Osredotočila se bom na konkretne primere in trende v oblikovanju naslovnice.

Še posebej sem se posvetila reinterpretaciji knjižne naslovnice romana "Pride and Prejudice" oz. v slovenščini "Prevzetnost in pristranost" Jane Austen, ki je klasično delo, katerega čar in vrednost sta brezčasna. Kljub temu se postavlja vprašanje, kako pritegniti in navdušiti mlajše generacije bralcev, ki morda še niso odkrili čarobnosti tega literarnega dela.

1.2 Namen, cilji in osnovne trditve

Namen raziskovanja je razumeti sodobne trende v oblikovanju knjižnih naslovnice ter njihov vpliv na dožemanje in privlačnost klasičnih del literature. S poudarkom na elementih, kot so barva, tipografija, ikonografija ter ilustracija, sem si zadala ustvariti reinterpretacijo naslovnice "Pride and Prejudice", ki bo izražala sodobne estetske trende, hkrati pa ohranjala osnovno esenco in spoštovanje do izvirnega dela. S tem namenom želim raziskati, kako uporaba barvne psihologije, simbolike, tipografije vpliva na čustveno odzivanje bralcev ter prepoznavnost in identifikacijo z vsebino knjige. Poleg tega me zanima, ali učinkovita reinterpretacija lahko poveča komercialni uspeh knjige na sodobnem trgu.

Ključni izziv, s katerim sem se soočila, je bil ustvariti naslovnico, ki bo navdušila tako ljubitelje klasične literature kot tudi mlajše bralce, ki morda še niso imeli stika s to klasiko. Tako se je pojavilo vprašanje "Kako združiti klasično eleganco s sodobno privlačnostjo, da lahko ustvarim vizualni izdelek, ki bo nagovarjal širše občinstvo in ohranjal literarno dediščino?" Zadal sem si štiri trditve oz. hipoteze, po katerih sem se prebila skozi diplomsko delo:

H1: Uporaba barvne psihologije na preoblikovanju naslovnice knjige vpliva na čustveno odzivanje.

H2: Uporaba simbolike in ikonografije na naslovnicaх povečuje prepoznavnost in identifikacijo z vsebino knjige.

H3: Učinkovita reinterpretacija poveča komercialni uspeh knjige na sodobnem trgu.

H4 (krovnа tema): Določene barve se odražajo v pozitivnem dojemanju in odzivu bralcev, kar vpliva tudi na dobro počutje.

1.3 Predpostavke in omejitve

Pri izvedbi diplomskega dela si predpostavljам, da bom lahko našla zadostno število virov na spletu ter v knjižni obliki, ki bodo podprli hipoteze, ki sem si jih zadalа. Preoblikovanje knjig se je v zadnjem desetletju precej razširilo in menim, da bom zato lahko našla dovolj primerov, ki bodo podprli mojo raziskavo. Prav tako si na podlagi študija ter praktičnih izkušenj v podjetjih, kjer sem opravljala praktično izobraževanje, predpostavljам, da sem osvojila dovolj teoretičnega in praktičnega znanja za uspešno izvedbo reinterpretacije klasične naslovnice knjige. Kljub temu sem pripravljena na izzive, ki mi jih ta raziskovalna naloga lahko prinese.

Za del raziskave sem se odločila vključiti anketo, saj želim pridobiti mnenja bralcev. Vendar pa anketa lahko privabi le določeno število udeležencev, ki morda ne predstavljajo celotne populacije bralcev. To lahko omeji splošno veljavnost rezultatov ankete. Prav tako so lahko odgovori udeležencev ankete subjektivni in odvisni od osebnih mnenj ter izkušenj, kar lahko ponovno vpliva na veljavnost rezultatov. Omejitve mi lahko predstavljajo tudi morebitni netočni ali nedodelani viri. Prav tako mi je na voljo ogromna količina informacij, kar lahko po svojem predstavlja eno izmed omejitev.

1.4 Uporabljene raziskovalne metode

Uporabila bom metodo anketiranja, ki bo služila kot osrednje orodje za zbiranje kvantitativnih podatkov o bralčevih preferencah, čustvenem odzivu, identifikaciji z vsebino in drugih relevantnih vidikih. Anketo bom distribuirala med ciljno populacijo bralk preko spletnih platform, socialnih omrežij ter nekaj tudi osebno.

Druga metoda bo obsegala primerjavo naslovníc, kjer bom primerjala več različnih preoblikovanih naslovníc knjige "Pride and Prejudice". Prav tako bom primerjala naslovnice na splošno danes ter v preteklosti. Analizirala bom oblikovne elemente, kot so barve, tipografija, simbolika idr., ter preučila njihov vpliv na bralčevo dožemanje in odzivanje.

Tretja metoda bo vključevala pisanje, kjer bom uporabila literaturo in teoretične vire za podporo analizi rezultatov ankete in primerjav naslovníc. Nekaj literature sem že imela doma, veliko jo je priskrbelá VŠŠ Academia ter univerzitetna knjižnica. Sistematično bom analizirala te rezultate ter jih povezala s teoretičnimi koncepti, ki sem jih proučevala v okviru diplomskega dela.

2. RAZISKAVA IN ANALIZA

2.1 Predstavitev raziskave

V okviru svoje diplomskega dela sem izvedla raziskavo, pri kateri sem uporabila metodo anketiranja. Namen raziskave je bil, da bi pridobila vpogled v preference in interpretacije naslovnice knjig v sodobnem času. Anketa je bila zasnovana z namenom, da:

- se razume, kako pomembna je naslovnica knjige pri nakupni odločitvi;
- da prepoznamo elemente naslovnice, ki najbolj pritegnejo pozornost bralcev;
- se ocenijo preference glede odražanja vsebine knjige na naslovnici;
- da ugotovimo, kakšno je zanimanje za klasične knjige s sodobno oblikovanimi naslovnici.

Cilj ankete je bil razumeti, kako različni elementi oblikovanja naslovnice vplivajo na bralce in njihovo odločitev za nakup ter branje knjig.

2.2 Izvedba

Pred samim začetkom raziskave sem se morala odločiti za raziskovalno metodo. Izbrala sem anketiranje, saj sem menila, da bom na ta način najlažje pridobila večjo količino odgovorov. Prav tako se mi je glede na tematiko diplomskega dela in želenih rezultatov metoda anketiranja zdela najbolj smiselna.

Začela sem s sestavljanjem vprašalnika. Želela sem, da je vprašalnik kratek in razumljiv, saj nisem želela, da bi se udeleženci naveličali in prekinili z odgovarjanjem sredi reševanja. To sem imela v mislih, ker sem že sama večkrat reševala dolge ankete, ki mi niso bile blizu, in sem prenehala z reševanjem, saj sem dobila občutek, da tako tratim svoj čas.

Anketirancem sem zastavila ključna vprašanja, da bi ugotovila njihove preference glede:

- Kako pomembna je naslovnica pri odločitvi za branje knjige?
- Kateri elementi naslovnice najbolj pritegnejo pozornost bralcev?
- Kateri elementi naslovnice najbolj pritegnejo pozornost bralcev?
- Kako pomembno je, da naslovnica odraža vsebino knjige?

- Ali naslovnica vpliva na razumevanje vsebine knjige?
- Kako bralci reagirajo na minimalistično oblikovane naslovnice?
- Ali obstaja interes za nakup klasičnih knjig s sodobno reinterpretiranimi naslovniciami?

Prav tako pa sem v anketo vključila še nekaj demografskih vprašanj, ki bi mi pomagala bolje razumeti rezultate in identificirati morebitne vzorce med različnimi skupinami bralcev:

- starost,
- spol anketirancev ter
- koliko knjig anketiranci preberejo na mesec?

Zatem je bilo potrebno izbrati način posredovanja vprašalnika javnosti. Za izdelavo vprašalnika sem uporabila spletno platformo MojaAnketa.si, kjer je mogoče enostavno sestaviti in objaviti vprašalnik. Nato sem se odločila poiskati različne skupine na socialnem omrežju Facebook, namenjene objavi anket za diplomska in magistrska dela. V teh skupinah sem delila povezavo do ankete in prosila člane, naj jo izpolnijo.

Prav tako sem za deljenje vprašalnika uporabila lastna socialna omrežja. Na Facebooku in Instagramu sem delila povezavo do ankete in prosila svoje sledilce, da jo izpolnijo. Poleg tega sem anketo predstavila tudi bližnjim, ki morda niso zasledili objave, in jih osebno prosila, naj sodelujejo.

Slika 1: Povezava do vprašalnika, objavljena na osebnem Facebook profilu

Vir: lastni

Anketa je bila zasnovana kot anonimna, kar pomeni, da ne vem imen sodelujočih, razen družinskih članov, ki so sodelovali na mojo pobudo. Anonimnost je bila zagotovljena, da bi se udeleženci počutili bolj sproščeno in iskreno pri odgovarjanju na vprašanja. Na ta način sem lahko zbrala širok spekter odgovorov, ki bodo pomagali pri analizi preferenc in interpretacij naslovnih strani knjig v sodobnem času. Anketo sem zaključila, ko sem pridobila 50 odgovorov.

Predstavitev raziskave sodelujočim:

Anketa – Vpliv knjižne naslovnice na nakupno odločitev

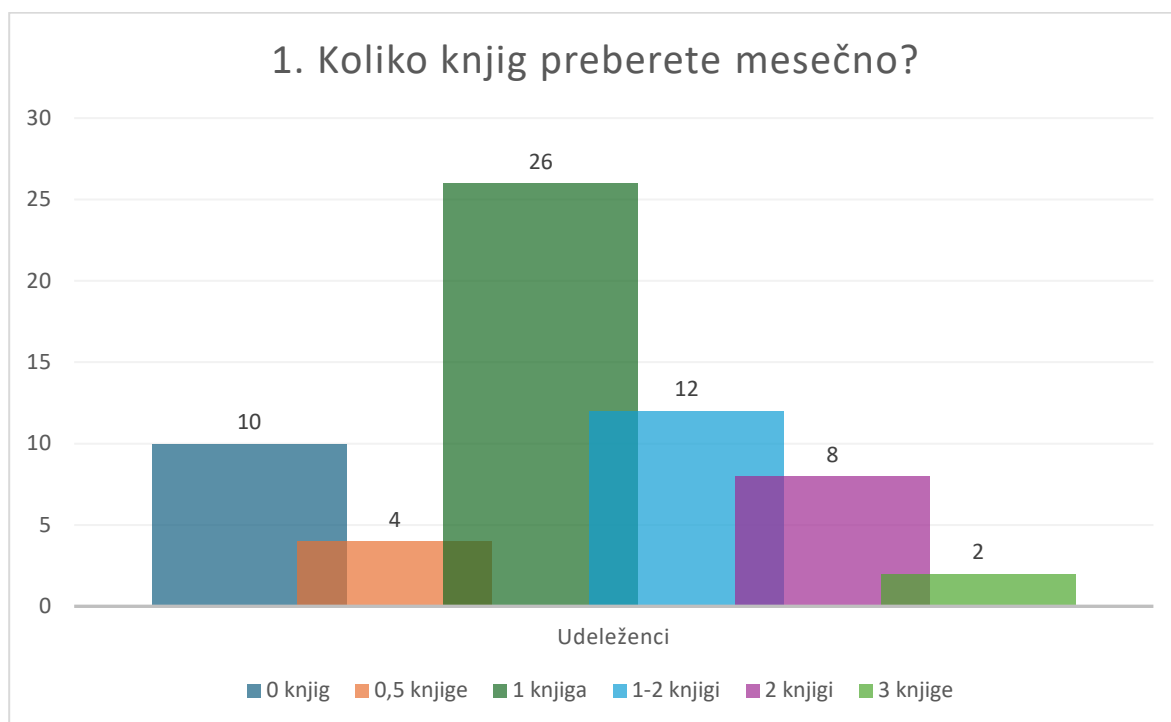
»Pozdravljeni, moje ime je Lucija. Sem študentka višje strokovne šole Academia, smer medijske produkcije modula grafično oblikovanje. Za dokončanje diplomskega dela izvajam raziskavo na temo sodobne reinterpretacije klasične naslovnice knjige. Zahvaljujem se vam, da ste si vzeli čas za sodelovanje. Vaše mnenje je izjemno pomembno za razumevanje preferenc in interpretacij naslovnih strani knjig v sodobnem času. Anketa je anonimna, odgovori bodo uporabljeni zgolj v namen te raziskave. Prosim, odgovorite iskreno na naslednja vprašanja. Hvala!«

2.3 Rezultati in analiza

Statistika udeležencev:

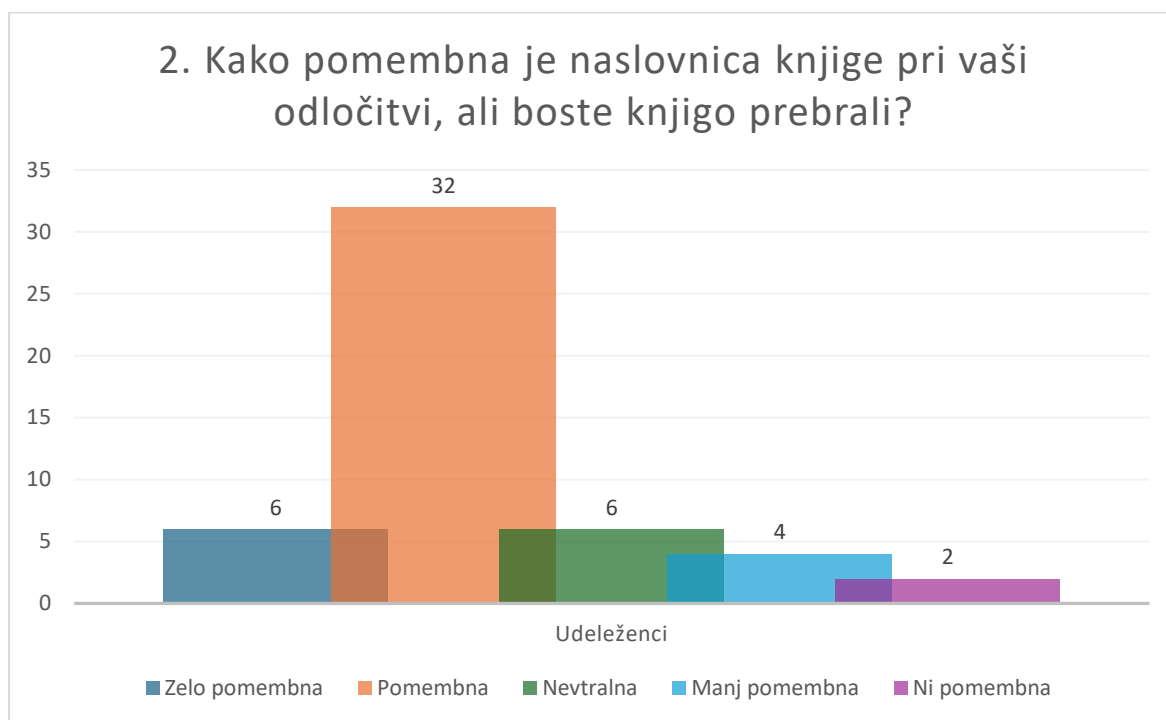
V raziskavi je sodelovalo 50 udeležencev, od tega 22 (44 %) moških in 28 (56 %) žensk. Povprečna starost udeležencev je 34 let.

Povzetek rezultatov:

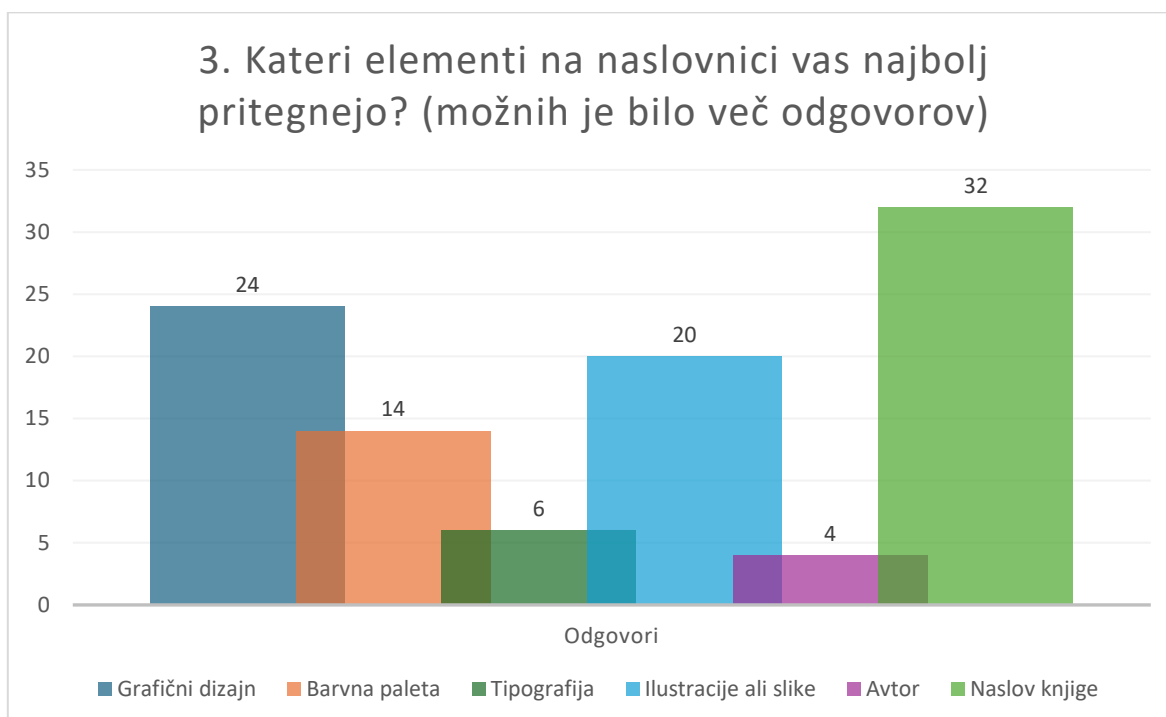
Graf 1: Pogostost branja

Vir: lastni

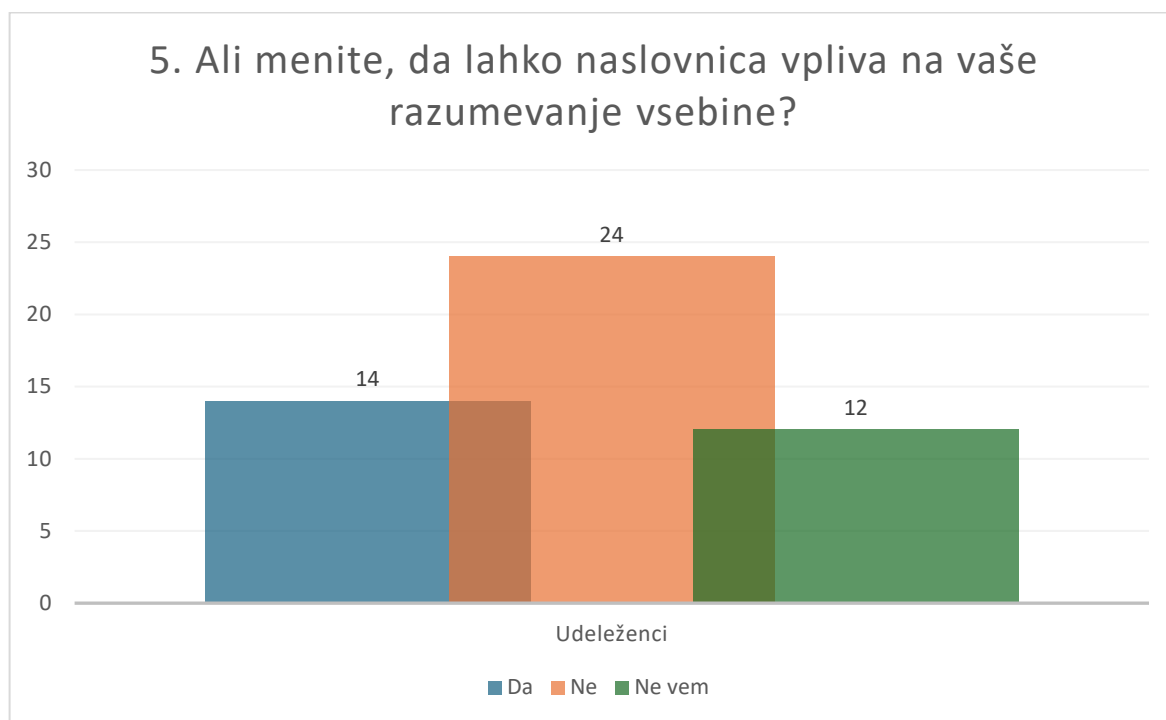
Graf 2: Pomembnost naslovnice

Vir: lastni

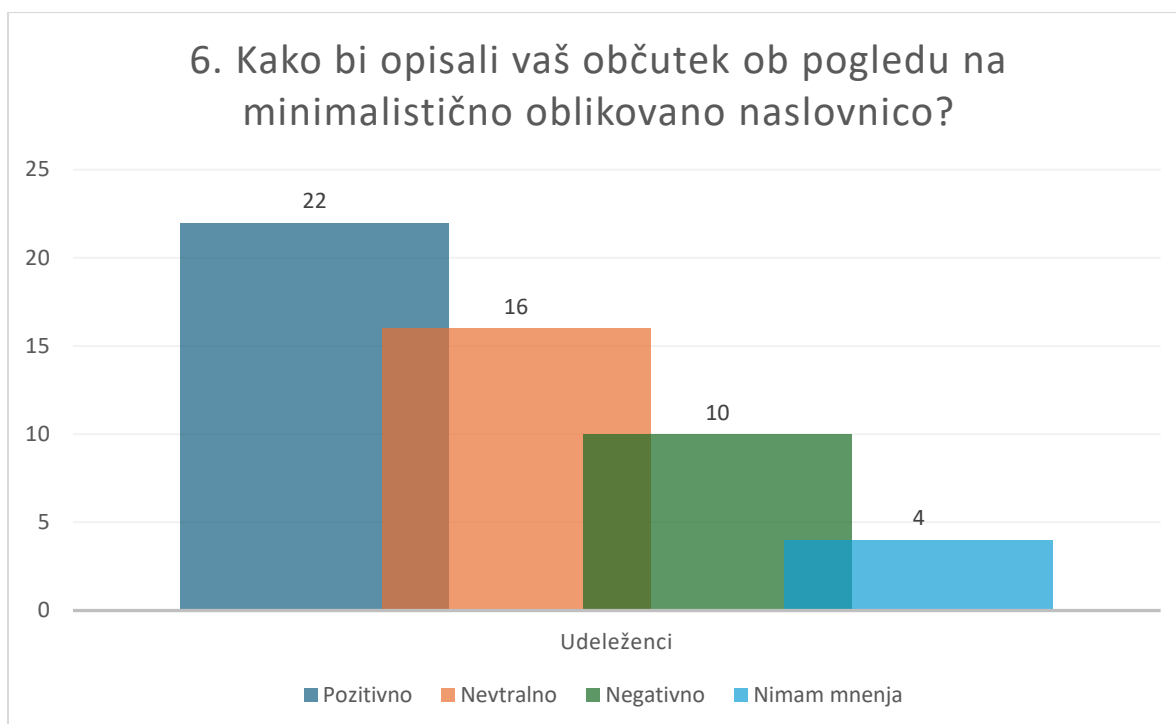
Graf 3: Povezava z vsebino

Vir: lastni

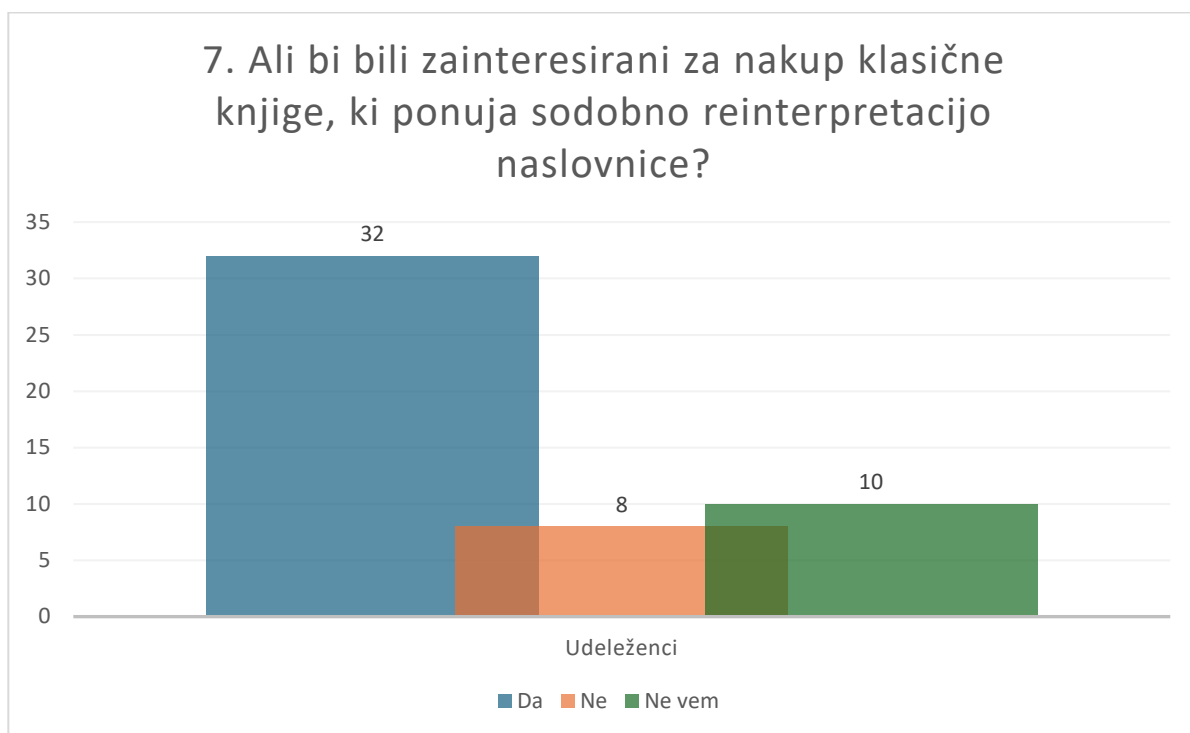
Graf 4: Vpliv na razumevanje

Vir: lastni

Graf 5: Minimalistično oblikovanje

Vir: lastni

Graf 6: Interes za sodobne reinterpretacije

Vir: lastni

8. Kateri dejavniki bi vplivali na vašo odločitev za nakup klasične knjige s sodobno oblikovano naslovnico? (Prosim, navedite)

Navedeni so dobesedni, najpogostejši in najzanimivejši odgovori udeležencev:

- ni možnosti za nakup drugačne knjige;
- lepota naslovnice;
- implementacija klasičnega sloga z novodobnim grafičnim dizajnom;
- pastelne barve, sodobna estetika;
- lesketajoče barve;
- da je modernizirana, vendar da ne zaide preveč stran od prvotne klasične podobe knjige;
- naslov in že prepoznana vsebina knjige, ampak z modernim pridihom;
- privlačna naslovnica;
- dizajn;
- pri klasičnih knjigah mi je ljubše, da naslovnice niso oblikovane preveč sodobno;

- zanimiva naslovnica;
- avtor, morebiten prevajalec;
- izgled naslovnice;
- zanima me vsebina;
- sam videz, žive barve in zanimiv dizajn.

Končne ugotovitve:

Cilj ankete je bil razumeti, kako različni elementi oblikovanja naslovnice vplivajo na bralce in njihovo odločitev za nakup ter branje knjig. Rezultati so pokazali naslednje ugotovitve:

- **Pogostost branja:** Večina udeležencev bere eno knjigo mesečno (52 %), sledijo tisti, ki berejo 1–2 knjigi mesečno (24 %) in tisti, ki preberejo 2 knjigi (16 %).
- **Pomembnost naslovnice:** Večina udeležencev (64 %) meni, da je naslovnica pomembna pri njihovi odločitvi, ali bodo knjigo prebrali. To kaže, da je vizualna privlačnost naslovnice ključna za pritegnitev pozornosti bralcev.
- **Najprivlačnejši elementi:** Naslov knjige in grafični dizajn sta bila najpogosteje omenjena kot najprivlačnejša elementa na naslovnici, z 32 % oziroma 24 % glasov. Kar nakazuje pomembnost jasnega naslova in estetskega oblikovanja.
- **Povezava z vsebino:** Večina udeležencev (76 %) meni, da je pomembno ali zelo pomembno, da naslovnica odraža vsebino knjige. Le 4 % menijo, da to ni pomembno. To kaže, da bralci cenijo skladnost med vizualno podobo in vsebino knjige.
- **Vpliv na razumevanje:** 28 % udeležencev meni, da naslovnica vpliva na njihovo razumevanje vsebine knjige, kar kaže na to, da vizualni elementi lahko igrajo vlogo pri interpretaciji besedila.
- **Minimalistično oblikovanje:** 44 % udeležencev ima pozitiven občutek ob pogledu na minimalistično oblikovano naslovnico, medtem ko 32 % ostaja nevtralnih. To nakazuje, da je minimalistično oblikovanje lahko privlačno, vendar ne nujno za vse.
- **Interes za sodobne reinterpretacije:** Večina udeležencev (64 %) bi bila zainteresirana za nakup klasične knjige s sodobno reinterpretacijo naslovnice, kar kaže na odprtost bralcev do novih vizualnih pristopov h klasičnim delom.

Na koncu te ugotovitve potrjujejo zastavljeni cilj ankete – razumeti, kako različni elementi oblikovanja naslovnice vplivajo na bralce in njihovo odločitev za nakup ter branje knjig. Izvedba ankete je bila uporabno orodje za pridobivanje vpogleda v preference bralcev in bi lahko služila kot morebitna podlaga za nadaljnje raziskave pri oblikovanju knjižnih naslovnice.

2.3.1 Osebna pričakovanja pred izvedbo raziskave

Pred opravljeno raziskavo sem pričakovala, da bodo mlajši udeleženci bolj naklonjeni sodobnim reinterpretacijam naslovnice kot starejši. Pričakovala sem tudi, da bo večina udeležencev menila, da je naslovnica pomemben dejavnik pri odločitvi, ali bodo knjigo prebrali. Pričakovala sem nekaj razlik v preferencah med različnimi starostnimi skupinami, predvsem glede tega, kateri elementi na naslovnici so jim najpomembnejši.

Razlike med mojimi pričakovanji in dejanskimi rezultati so se pojavile predvsem pri percepciji pomembnosti naslovnice glede na starostno skupino. Pričakovala sem, da bodo mlajši udeleženci bolj izrazito ocenili naslovnico kot zelo pomemben dejavnik, vendar je bilo to mnenje razširjeno tako med mlajšimi kot tudi starejšimi udeleženci. Poleg tega sem pričakovala, da bo večji delež starejših udeležencev menil, da naslovnica vpliva na njihovo razumevanje vsebine knjige, vendar je bila ta razlika manj izrazita.

Kljub nekaterim razlikam so se moja pričakovanja v večji meri ujemala z dejanskimi rezultati. To pomeni, da so ljudje različnih starosti podobno razumeli pomembnost oblikovanja naslovnice knjig.

3. RAZVOJ OBLIKOVANJA KNJIŽNIH NASLOVNIC

Razvoj oblikovanja knjižnih naslovnice predstavlja fascinanten pogled v zgodovino umetnosti in oblikovanja, ki je tesno povezan z literarnimi trendi, družbenimi spremembami ter tehnološkim napredkom. Od začetka, ko so bile knjižne naslovnice preprosto funkcionalne in skromne, do sodobnih mojstrov in oblikovanja, ki združujejo estetiko, sporočilnost in marketinško strategijo, se je pot oblikovanja knjižnih naslovnice razvila v bogato in raznoliko polje ustvarjalnosti. V tem poglavju sem raziskala mejnike v razvoju oblikovanja knjižnih naslovnice, od zgodnjih ročno izdelanih ilustracij do digitalne revolucije, ki je spremenila način, kako dojemamo ter ustvarjamo te vizualne podobe knjižnih del.

3.1 Zgodovina oblikovanja knjižnih naslovnice

Razvoj oblikovanja knjižnih naslovnice sega več stoletij v preteklost, ko so bile platnice predvsem funkcionalne in namenjene zaščiti notranjih strani knjig ter ohranjanju njihove popolnosti. Videz knjižne naslovnice je bil v zgodnjih obdobjih precej skromen, služil je predvsem kot simbol kulturne avtoritete. Vendar pa se je s časom vloga knjižne naslovnice začela spreminjati, postopoma je prevzela tudi funkcijo marketinga in predstavljanja vsebine knjige.

V dvajsetih letih 19. stoletja so se začele opazovati prve spremembe v oblikovanju knjižnih naslovnice, povezane z uvedbo novih strojev in materialov. Razvoj mehanske vezave knjig ter uporaba cenejših materialov je omogočil večjo dostopnost in prilagodljivost pri oblikovanju platnic. S tehnološkim napredkom, kot je uvedba parnega pogona in mehanskega papirja, so postale izdelava in tiskanje knjižnih naslovnice dostopnejše in raznovrstnejše. Tehnike, kot je večbarvna litografija in poltonska ilustracija, so postajale nekaj vsakdanjega, kar je omogočilo oblikovalcem več kreativne svobode pri ustvarjanju naslovnice (Buz Books, 2021).

Med umetniškim gibanjem arts and crafts ter art nouveau na začetku 20. stoletja se je oblikovanje knjižnih naslovnice začelo še izraziteje oblikovati ter presegati zgolj funkcionalnost. Umetniški vplivi so se začeli širiti v knjižno industrijo prek razvijajočih se založnikov v Evropi in Združenih državah Amerike.

Pomemben mejnik v razvoju oblikovanja knjižnih naslovnice predstavlja tudi povojna doba, ko je knjižna industrija postajala vedno bolj komercialna. Naslovnice knjig so postale pomemben

element izražanja sloga, žanra in tematike knjige, pri čemer so se oblikovalci osredotočali na dizajn, ki bi povečal prodajo (Guillermou, 2017).

Slika 2: Primer knjižnih naslovnice iz 19. stoletja

Vir: <https://buzbooks.com/the-history-and-evolution-of-the-book-cover>

Oblikovanje naslovnice Aubreya Beardsleyja za revijo *The Yellow Book* velja za prvi primer komercialne naslovnice. Ta je imela velik vpliv na oblikovanje knjig v začetku 20. stoletja. Ruska avantgarda je prav tako poskrbela za napredek pri oblikovanju naslovnice, z umetniki, kot sta Aleksander Rodčenko in El Lissitzky, ki sta poskrbela za radikalno moderno oblikovanje naslovnice.

Slika 3: The Yellow Book

Vir: <https://www.baumanrarebooks.com/rare-books/beardsley-aubrey/yellow-book/52634.aspx>

Leta 1935 je ameriška založba Penguin izumila mehko vezavo, s čimer je ponudila cenovno dostopne knjige za množični trg. Naslovnica je postala vitalno komercialno orodje z obsežnejšo distribucijo in konkurenco, z oglaševalsko in komunikacijsko funkcijo (Götz, 2023).

Slika 4: Klasična mehka vezava knjig založbe Penguin

Vir: <https://99percentinvisible.org/article/classic-penguins-how-minimalist-book-covers-sold-paperbacks-to-the-masses/>

3.2 **Vpliv digitalne dobe na oblikovanje**

Z vzponom interneta in digitalne dobe je oblikovanje knjižnih naslovnic postalo še pomembnejše, saj je naslovnica pogosto prva stvar, ki jo potencialni bralec opazi na spletu. Digitalne platforme, kot so spletne trgovine, družbena omrežja in e-bralniki, so spremenile način, kako bralci odkrivajo in izbirajo knjige. Naslovnice morajo zdaj pritegniti pozornost tudi v manjših velikostih na zaslonih, kar zahteva prilagoditve v oblikovanju, kot so večja berljivost, močnejši kontrasti in bolj prepoznavni elementi.

Digitalna doba je prinesla tudi nove tehnološke možnosti za oblikovalce. Orodja za grafično oblikovanje so postala dostopnejša in zmogljivejša, kar omogoča večjo kreativnost in kompleksnejše zasnove. Vendar pa je prinesla tudi nove izzive. Oblikovalci morajo uskladiti fizične in digitalne različice naslovnice, da so privlačne tako na knjižnih policah kot na zaslonih (Stankovic, 2023).

3.3 Sodobni trendi v oblikovanju knjižnih naslovnice

Sodobni trendi v oblikovanju knjižnih naslovnice so pogosto odraz spreminjajočih se estetskih preferenc, kulturnih vplivov in tehnološkega napredka. V primerjavi s preteklostjo so današnje knjižne naslovnice pogosto bolj minimalistične, vendar obenem izrazite in vabljive. Nekatere ključne značilnosti, ki so se pojavile v sodobnem oblikovanju naslovnice, vključujejo:

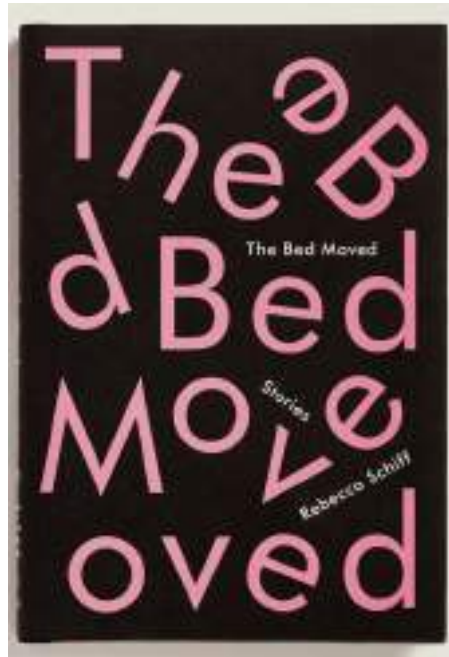
1. **Minimalizem:** Sodobne knjižne naslovnice pogosto sledijo načelu manj je več. Namesto prenatrpanih in kompleksnih ilustracij ali grafik pogosto opazimo enostavne a učinkovite dizajne, ki uporabljajo malo elementov, da ustvarijo močan vizualni vtis.

Slika 5: Primer minimalistično oblikovane naslovnice

Vir: http://bookcoverarchive.com/book/the_crows_vow/

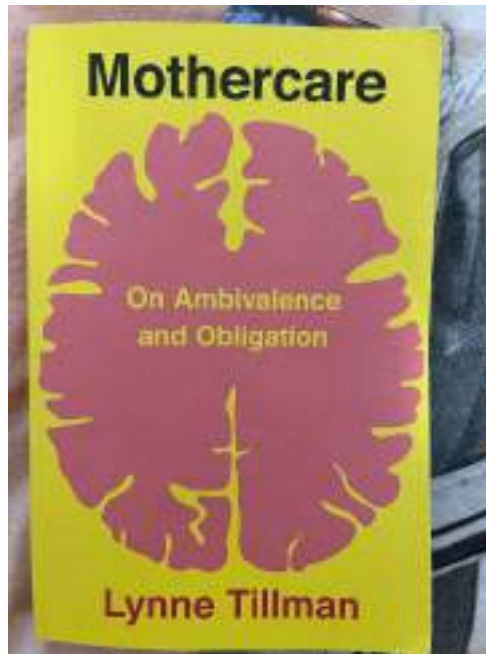
2. **Izrazita tipografija:** Tipografija je pomemben element pri sodobnem oblikovanju naslovnice. Velike in izrazite črke, ki so lahko celo osrednji vizualni element pogosto prevladujejo na naslovnica, pri čemer se pogosto eksperimentira z različnimi tipi pisav, barvami in postavitvami (Mukamal, 2017).

Slika 6: Primer tipografske knjižne naslovnice

Vir: <https://www.itsnicethat.com/articles/janet-hansen-graphic-design-040117>

3. **Uporaba negativnega prostora:** Prazni prostori okoli elementov, kot so besedilo in slike, pomagajo poudariti njihovo pomembnost in prispevajo k čistemu, sodobnemu videzu.

Slika 7: Primer uporabe negativnega prostora na naslovnici knjige

Vir: lastni

4. **Abstraktni in geometrijski vzorci:** Namesto fotografij ali ilustracij so v sodobnih oblikovanjih pogosto uporabljeni abstraktni ali geometrijski vzorci, ki naslovnicom dodajo vizualno zanimanje in modernost.

Slika 8: Uporaba geometrijskih elementov na naslovnici knjige

Vir: <https://www.sandycull.com/#/the-museum-of-modern-love/>

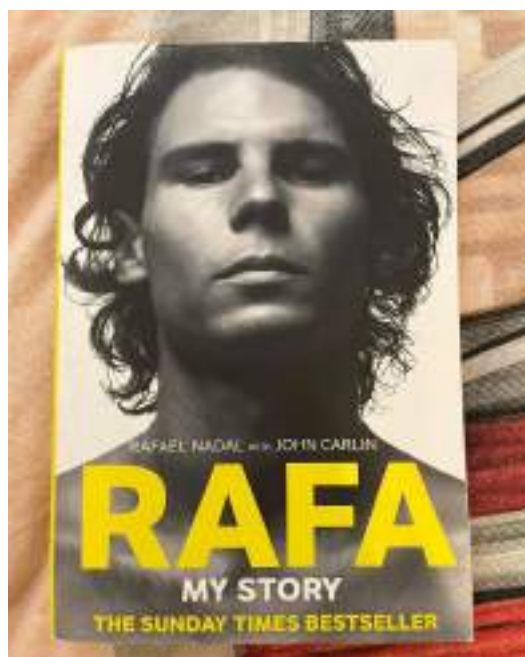
5. **Pastelne barve in minimalistična paleta:** Kljub temu da je barvna paleta odvisna od žanra knjige in ciljne publike, so pastelne barve in minimalistična paleta pogosto v ospredju v sodobnem oblikovanju naslovnice. Te barve nudijo nežen in sodoben videz ter ustvarijo vizualno privlačno knjigo.

Slika 9: Primer uporabe minimalistične (pastelne) palete

Vir: <https://www.goodreads.com/book/show/13406425-burn-for-burn>

6. **Fotografija kot osrednji element:** Namesto tradicionalnih ilustracij ali grafik se v sodobnih naslovnica pogosto pojavljajo fotografije, ki zajemajo različne motive, od portretov do abstraktnih prizorov. Fotografije lahko dodajo avtentičnost in čustveno povezanost z bralci.

Slika 10: Primer uporabe fotografije kot osrednji element

Vir: lastni

7. **Interaktivni elementi (pri digitalnih knjigah):** S pojavom digitalnih knjig so se pojavili tudi novi trendi v oblikovanju naslovnice, ki izkoriščajo interaktivne elemente, kot so animacija, zvočni učinki ali druge digitalne funkcije, ki obogatijo izkušnjo bralca.

Slika 11: Primer digitalne knjige

Vir: <https://www.literatureandlatte.com/blog/how-does-ebook-pricing-work>

4. VPLIV BARV IN TIPOGRAFIJE NA NASLOVNICE

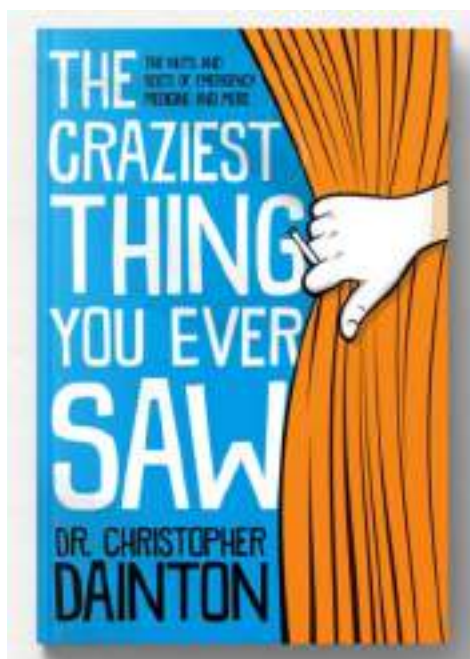
Barve in tipografija na knjižnih naslovnica niso zgolj vizualni elementi, temveč predstavljajo bistveno orodje oblikovanja, ki precej vpliva na doživetje in odzivanje bralcev. V tem poglavju sem se posvetila pomembnemu vidiku oblikovanja naslovnice, raziskujoč vlogo barv in tipografije ter njun učinek na čustveno povezavo bralcev z vsebino knjige. Analizirala sem, kako izbira barv vpliva na bralčevo doživetje naslovnice in posledično na njihovo pripravljenost za raziskovanje literarnega dela. Hkrati pa sem raziskala, kako tipografija ne le olajša berljivost, temveč tudi dopolnjuje vizualno izkušnjo in s tem prispeva k celostnemu vtisu knjige. S poglobljeno analizo teh oblikovalskih elementov bom osvetlila, kako lahko premišljena uporaba barv in tipografije prispeva k uspehu knjižne naslovnice na sodobnem trgu ter bralcem ponudi privlačno in prepričljivo vstopno točko v literarno doživetje (Hannah, 2023).

4.1 Vloga barv na knjižnih naslovnica

V barvah najdemo nekaj, kar nas privlači in odbija, prav tako pa nam dajejo občutek presenetljivih čustev, kar morajo pisatelji ter založniki izkoristiti za naslovnice svojih knjig.

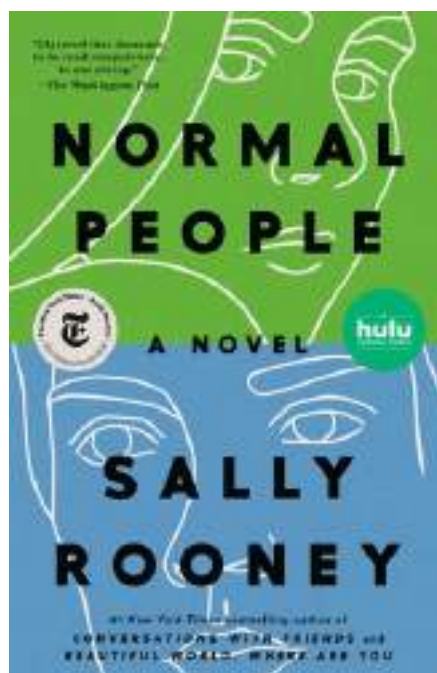
Barva igra ključno vlogo pri oblikovanju videza in vzdušja na naslovnica knjig. Prevladujoče barve na sliki niso le estetski element, ampak imajo globok vpliv na bralčevo razpoloženje, hkrati pa igrajo ključno vlogo pri ustvarjanju kontrasta, ki je nujen za privabljanje pozornosti k dizajnu. Medtem ko so črno-bele kombinacije učinkovite za kopiranje, večina naslovnice najboljše izstopa z uporabo dveh ali treh barv.

Komplementarne barvne kombinacije, kjer se barve nahajajo nasproti druga drugi na barvnem krogu, prispevajo k energičnosti in prodornosti, medtem ko analogne barve, ki so blizu druga drugi na krogu, zagotavljajo mir in harmonijo (Dopely Colors, 2021).

Slika 12: Primer komplementarne barvne kombinacije na knjižni naslovnici

Vir: <https://99designs.com/inspiration/book-covers/orange>

Slika 13: Primer analogne barvne kombinacije na knjižni naslovnici

Vir: <https://www.penguinrandomhouse.com/books/592625/normal-people-by-sally-rooney/>

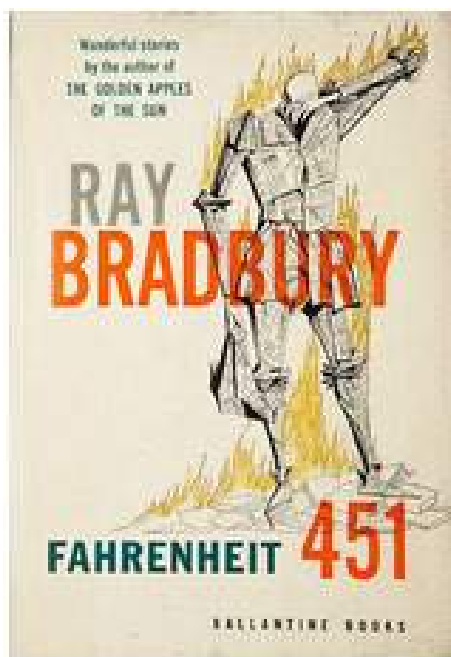
Kontrast med svetlimi in temnimi povečuje vidnost, kar poskrbi, da najboljše naslovnice izstopajo na polici ali med rezultati iskanja. Na primer: Pastelna rumena in svetlo zelena na temno modrem ozadju ustvarita harmonično, a vpadljivo kombinacijo za platnice knjig.

Slika 14: Primer uporabe kontrasta na knjižni naslovnici

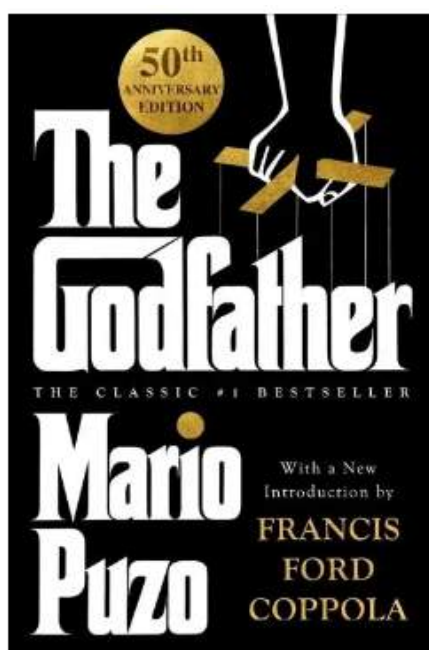
Vir: <https://www.coverdesignstudio.com/type-contrast-legibility/>

Barva ozadja ima ključen pomen. Bela ali umazano bela ozadja dajejo občutek čistosti in preprostosti, medtem ko temna ozadja, kot so črna ali temno modra, izžarevajo resnost, napetost ali avtoriteto. Pastelne barve, kot sta rumena ali zelena, pa omehčajo videz in so pogosto primerne za naslovnice knjig z bolj čustvenimi ali lahkotnejšimi temami.

Slika 15: Primer uporabe svetlega ozadja

Vir: <https://www.papertrue.com/blog/best-book-covers/>

Slika 16: Primer uporabe temnega ozadja

Vir: <https://www.papertrue.com/blog/best-book-covers/>

Pomembno je ustvariti razpoloženje s pomočjo barv. Svetle in drzne barve izražajo pogum, medtem ko mehke in pastelne barve prenašajo nianse in nežnost. Začetna izbira barv mora odražati želeno vzdušje, nato pa se prilagodi grafičnim elementom za doseganje želenega

učinka. Na primer: Svetlo oranžna grafika izstopa na temno modrem ozadju ter ustvari osupljiv dizajn, medtem ko ista grafika na živo rumenem ozadju prinaša živahnejši in manj strog videz. S tem pristopom k izbiri barv se ne ustvarjajo le vizualno privlačne naslovnice, ampak se tudi aktivno prispeva k oblikovanju zelenega bralčevega doživetja.

4.1.1 Barvna psihologija

V grafičnem oblikovanju je barva eden najpomembnejših elementov, ki jih moramo upoštevati. Psihologija barv preučuje, kako barve, ki jih zaznavamo, vplivajo na naše misli in občutke.

Barva v oblikovanju nosi s seboj različna psihološka sporočila, ki lahko vplivajo tako na vizualne elemente kot tudi na verbalni pomen tipografije. Čustvena komponenta barv je tesno povezana s človekovo izkušnjo na instinktivni in biološki ravni. Barve z različnimi valovnimi dolžinami imajo različne učinke na avtonomni živčni sistem. Tople barve, kot sta rdeča in rumena, z dolgimi valovnimi dolžinami zahtevajo več energije za obdelavo in sprožijo vznemirjenost ter povečanje ravni energije in hitrosti presnove. Hladnejše barve, kot so modra, zelena in vijolična, s krajšimi valovnimi dolžinami, zahtevajo manj energije za obdelavo, kar vodi v upočasnitev presnove in pomirjujoč učinek (Možina & Žnideršič, 2003).

Izbira barve za besede v sestavku lahko poudari in dopolni verbalno sporočilo ter ustvari dodatne asociacije. Naslov ali podnaslov v določeni barvi lahko popolnoma spremeni dojemanje besedila. S hkratno primerjavo barvnih možnosti za vrsto komunikacije pa je mogoče ugotoviti, katera barva je najprimernejša za doseg določenega učinka pri ciljni publiku. Tako lahko barva igra ključno vlogo pri oblikovanju in komunikaciji, kar je pomembno za grafične oblikovalce in strokovnjake na področju vizualnega komuniciranja.

Primarne barve so rdeča, modra in rumena. Te tvorijo osnovno paleto barv na barvnem krogu. Same ne izvirajo iz nobene druge barve, a so osnovne za ustvarjanje vseh ostalih barvnih odtenkov na krogu. Pogosto jih uporabljamo skupaj, še posebej pri otroških knjigah ali igračah ter v cirkusu, kjer njihova močna prisotnost privablja pozornost.

Sekundarne barve so zelena, oranžna in vijolična. Te nastanejo z mešanjem enakih deležev dveh sosednjih primarnih barv na barvnem krogu. Na primer: Zelena se ustvari s kombinacijo modre in rumene barve, vijolična s kombinacijo modre in rdeče ter oranžna s kombinacijo rdeče in rumene. Te sekundarne barve so lahko uporabne v kombinaciji, saj omogočajo ustvarjanje uravnotežene in privlačne barvne sheme. Ta princip se pogosto uporablja v

oblikovanju, saj omogoča harmonično kombiniranje barv in ustvarjanje estetsko zadovoljivega vizualnega vtisa (Binus University International, 2021).

Slika 17: Barvni krog

Vir: https://www.w3schools.com/colors/colors_wheels.asp

Barve na naslovnica knjig imajo močan vpliv na dožemanje ter zanimanje bralcev. Vsaka barva nosi svoje psihološko sporočilo in lahko pomaga vzpostaviti pravo vzdušje za določen žanr knjige. Raziskala sem nekaj primerov barv ter njihovih povezanih čustev ter asociacij:

Rdeča je izjemno čustvena in intenzivna, spodbuja srčni utrip dihanje. Je tudi barva ljubezni, vendar zaradi svoje ekstremnosti morda ni najbolj primerna za pogajanja. Rdeča oblačila izstopajo, vendar lahko povzročijo, da se oseba, ki jo nosi, zdi težja. Pri oblikovanju se uporablja kot naglas, saj pritegne pozornost.

Modra barva velja za pomirjujočo, spokojno in zaupanja vredno barvo. Priljubljena izbira za naslovnice knjig v žanrih samopomoči in zgodovinskih knjig. Večkrat nakazuje na intelektualizem in modrost.

Rumena je povezana s srečo, optimizmom in soncem. Pogosto se uporabi za knjige o dobrem počutju in otroške knjige, saj z lahkoto privlači mlade bralce.

Zeleno najpogosteje povezujemo z naravo in mirom. Uporablja se za dokumentiranje narave in finančne vodnike, saj nakazuje tudi bogastvo.

Roza je pogosto uporabljena za vzbujanje romantičnih čustev, ljubezni in sreče. Privlačna barva za žanre, ki ciljajo na čustveno povezavo bralcev.

Črna je barva avtoritete in moči, črna je tudi priljubljena v modi, saj optično zoži postavbo. Povezana je z eleganco in brezčasnostjo, vendar lahko hkrati simbolizira tudi podrejenost. Duhovniki jo nosijo kot izraz podrejenosti Bogu, vendar se v modnem svetu trdi, da ženska v črnem izraža podrejenost moškemu. Črna je tudi pogosta izbira zlobnih likov, kot je Drakula.

Bela je barva nedolžnosti in čistosti, priljubljena je pri nevestah. Kljub svoji lahкотnosti je občutljiva na umazanijo, kar pomeni, da zahteva večjo pozornost pri ohranjanju čistosti. V medicinskih poklicih simbolizira sterilnost.

Vijolična deluje kot razkošna barva, ki označuje prestiž in avtoriteto. Večkrat je uporabljena v poslovnih knjigah ali knjigah o uspehu za poudarjanje resnosti vsebine.

Rjavo povezujemo z zemljo, daje nam občutek prizemljenosti ter stabilnosti. Primerna je za knjige, ki želijo bralcem posredovati občutek zanesljivosti ali modrosti.

Oranžno zaznamo kot spodbudno barvo, ki vzbuja navdušenje, srečo ter zabavo. Uporabimo jo za naslovnice, ki želijo bralce očarati in ustvariti prijetno izkušnjo branja.

Pri izbiri barv za naslovnice je pomembno, da upoštevamo želeni ton in sporočilo knjige ter seveda naše ciljno občinstvo. Kombinacija vseh barv lahko pomaga ustvariti močan vizualni vtis, ki pritegne bralce in odraža bistvo knjige (Richard, 2021).

Slika 18: Swimming Studies – Leanne Shapton

Vir: <https://www.anthropologie.com/shop/swimming-studies?quantity=1>

Obliko ovitka te knjige zaznamo kot izjemno pomirjujočo ter hkrati osvežujočo, kar ne le vabi k začetku branja, temveč lahko v bralcih vzbudi tudi željo po počitnicah na morju.

4.1.2 Primeri barvne simbolike v literaturi

V življenju nas obdajajo barve, ki diskretno vplivajo na naša čustva ter misli. Uporaba barv v literaturi ima močan simbolični pomen, avtorjem omogoča, da brez dejanskih besed posredujejo globlje odtenke in sporočila. Učinki barv na naše čustveno stanje in razumevanje imajo svoje osnove v sprejetih razlagah, ki so se oblikovale skozi zgodovino. Barvna simbolika ni le univerzalna, temveč je tudi kulturno odvisna. Pisatelji v svojih delih spretno izkoriščajo te različne pomene barv preko ustvarjanja nians ter kompleksnosti.

Barve v literaturi so le del širše palete simbolov, ki vključujejo predmete, slike in oblike. Bralcem omogočajo vizualizacijo okolja v besedilu ter prispevajo k skupni izkušnji med avtorjem in bralcem. Spretna uporaba barv omogoča piscem izražanje čustvenega učinka dogajanja ter vplivanje na bralčevo doživetje zgodbe. Izbor barv lahko subtilno spremeni razpoloženje bralca in ustvari želeni čustveni odziv (Xahra, 2021).

V raziskovanju barvne simbolike se pokaže, da ima vsaka kultura svoje specifične interpretacije. Francoski pesniki iz 12. stoletja so uporabljali sedem osnovnih barv za izražanje romantike in čustev. Pravlјice pa so nasičene z barvnimi simboli, ki sprožajo čustvene reakcije in dodajajo globino pripovedi.

V gotski literaturi imata rdeča in črna posebno vlogo. Rdeča predstavlja strast, jezo in intenzivnost, medtem ko je črna povezana s smrtjo, skrivnostjo in formalnostjo. Te barve se spretno uporabljajo za ustvarjanje čustvenih odzivov in poudarjanje temnih vidikov zgodbe.

Vključevanje barv v literarno delo omogoča avtorjem, da ustvarijo kompleksne plasti zaznavanja, ki bralce vodijo skozi izkušnjo pripovedi. Barvna simbolika prispeva k vzpostavljanju tona, intenzivnosti in vzdušja v literaturi ter bralcem omogoča, da se še bolj poglobijo v besedilo (Butina, 1995).

Raziskala sem konkreten primer uporabe barvne psihologije v literaturi:

- **The Great Gatsby** (Veliki Gatsby), F. Scott Fitzgerald – barvna simbolika je vidna čez celoten klasični roman. Najbolj zapomnlјiv simbol je zelena luč na pristanišču Daisy's East Egg, ki ga Gatsby opazuje s svojega posestva. V tem primeru zelena barva simbolizira ljubosumje in pohlep, ki prikazuje Gatsbyjevo obsedenost z bogastvom ter hrepenenje po poročeni ženski. Bela barva ima v knjigi dva pomena. Simbolizira Daisyjino romantiko ter upanje, ki ga Gatsby vedno najde v njej, hkrati pa predstavlja odsotnost ter pooseblja praznino in medlost. Modra simbolizira žalost in hrepenenje, ki ju Gatsby čuti čez roman ob misli na Daisy. Rumena predstavlja sinonim za zlato. Včasih pa nadomesti zlato, kar kaže njegovo nesmiselnost ter površnost.

Nasploh lahko rečemo, da uporaba barv v literaturi predstavlja močno orodje za ustvarjanje pomena, vzpostavljanje čustvenega odziva in obogatitev bralčeve literarne izkušnje.

4.2 Izbira tipografije na naslovnica

V svetu oblikovanja knjižnih naslovnica ima izbira tipografije temeljno vlogo pri ustvarjanju prvih vtisov in pritegnitvi pozornosti potencialnih bralcev. Tipografija, kot umetnost razporejanja in stilizacije črk, ima moč prenašati subtilna sporočila o žanru, tonu in atmosferi knjige, s čimer postane močno orodje komunikacije med avtorjem in občinstvom. S skrbnim izbiranjem pisav, velikosti črk, razmikov in barv lahko oblikovalci poudarijo ključne elemente zgodbe, ustvarjajoč vizualno identiteto, ki odraža bistvo knjige. V tem kontekstu sem

raziskovala pomen tipografije pri oblikovanju knjižnih naslovnih, poudarjajoč, kako lahko pravilna uporaba tega oblikovalskega elementa prispeva ne le k estetskemu videzu, temveč tudi uspešnemu prenašanju sporočila bralcem (Berčič, 2019).

4.2.1 Tipografija kot umetnost vizualnega pripovedovanja

Tipografija je eden pomembnejših elementov oblikovanja naslovnih in knjižnih prelomov, ima sposobnost prenesti več kot le vsebino besedila. Gre za vizualno govorico, ki bralcu predstavi zgodbo še preden prebere prvo besedo. Tudi če večina bralcev ne prepozna razlike med pisavami, kot sta na primer serif in sans serif, izbira tipografije za naslovno besedilo odraža žanr, vsebino in splošno strokovnost knjige. Tipografija vključuje tudi funkcionalno postavitev črk, ki morajo zagotavljati berljivost in ustrezno podajati informacije. Poznamo tri vrste tipografij (Alberis et al., 2016):

- Serif pisave, ki so idealne za dolga besedila, kot so knjige, revije in časopisi, prepoznamo jih po majhnih črticah ali "stopalih", kar pripomore k boljši berljivosti. Serif pisave, s svojimi dodatki na koncih črk, ustvarjajo tradicionalen in formalen vtis. Med priljubljenimi serifnimi pisavami so Times New Roman, Georgia, Palatino in Garamond.
- Po drugi strani pa so sans serifne pisave pridobile priljubljenost za prikazovanje besedila na računalnikih, saj so enostavne in praktične, brez značilnih črtic serifnih pisav. Te se uporabljajo pri oblikovanju, ki prakticira čist, minimalističen in sodoben videz. Med najbolj priljubljenimi neserifnimi pisavami so Arial, Helvetica, Open Sans in Calibri.
- Dekorativne pisave pa so namenjene dodajanju dekorativnega elementa, kar prispeva k osebni notni in edinstvenosti besedila. Kljub temu so običajno težje berljive, zato se pogosto uporabljajo za krajša besedila. Nekatere izmed njih so Norwolk, Unique, The Crow in Whimsy.

Slika 19: Primer serifne ter neserifne pisave

Vir: <https://about.easil.com/serif-vs-sans-serif/>

Slika 20: Primer dekorativne pisave

Vir: <https://www.youworkforthem.com/font/T22058/lovage>

Vizualna hierarhija je pomembna pri oblikovanju naslovnice, kjer igrajo teža in velikost črk ter naravni kontrast med sliko in besedilom pomembno vlogo. Razne raziskave kažejo, da je tipografija ključna tudi v kognitivnih procesih med branjem, saj možgani vizualno obdelajo besede, preden se spremenijo v zvočne enote in povežejo z idejami.

Eno najpomembnejših pravil pri oblikovanju z besedilom je hierarhija. Opazovalcu mora biti takoj jasno, kaj je naslov sporočila in kaj vsebina, torej kaj je čemu podrejeno. Ne samo z velikostjo, tudi z izbiro tipografije moramo nakazati, kaj želimo. To napako vidimo predvsem na kakšnih cenениh obvestilih, kjer besedila prav živalsko tekmujejo, katero je pomembnejše, na koncu pa zaradi gozda ne vidimo več dreves in ves namen je bil izgubljen (Berčič, 2019).

Izbira vrste pisave ima prav tako velik vpliv, pri čemer so pisave s serifi običajno primernejše za daljša besedila zaradi svoje vodilne vloge pri branju. Hierarhija besedila nudi logičen in vizualen način izražanja pomembnosti različnih elementov, s čimer pomaga organizirati postavitev.

Pomemben vidik tipografije je tudi njena barva, ki se ukvarja s spremembami svetlosti in temnosti ter vnaša iluzijo prostorske globine. Oblikovalci lahko s spremembami velikosti, teže in drže črk ustvarijo dramatične izjave in izboljšajo berljivost, hkrati pa ohranjajo jasnost. Na primer: Če vaša naslovnica vsebuje večšo ali privlačno ilustracijo, naj bo tipografija preprosta in skromna. Tako bo umetnina prevzela bralčevo domišljijo. Če želimo, da na naslovnici prevladuje besedilo, je najbolje, da zmanjšamo podobe (Savannah Cordova, 2020).

Teža in debelina pisave prinašata dodaten vidik vizualne komunikacije. Bolj odebeljene pisave se pogosto uporabljajo za naslove ali poudarke, kar pomaga pri usmerjanju pozornosti bralca na ključne besede ali ideje. Skupaj tvorijo celovito dojemanje besedila, ki presega zgolj pomen besed in vključuje tudi vizualni in čustveni kontekst.

Slika 21: Primer privlačne ilustracije v kombinaciji s preprosto tipografijo

Vir: <https://spinemagazine.co/articles/how-to-perfect-your-book-covers-typography>

Slika 22: Primer tipografije v glavni vlogi s kombinacijo manjših podob

Vir: <https://spinemagazine.co/articles/how-to-perfect-your-book-covers-typography>

Kadar govorimo o vizualnem pripovedovanju, sta tipografska tekstura ter poravnava ključni. Ločevanje prostora in oblikovanje strukture omogočata boljše razumevanje besedila, medtem ko poravnave elementov poudarjajo njihov odnos in ustvarjajo smerno gibanje skozi format (Samara, 2007).

Tipografija ni le sredstvo za prenos informacij, temveč je umetnost vizualnega pripovedovanja. Oblikovalci, ki razumejo moč tipografije, lahko ustvarijo knjižne naslovnice in prelome, ki bralcem predstavijo celotno zgodbo še pred samim branjem. S harmonično zasnovno vidne podobe in pisane besede postane knjiga celota, ki združuje tehniko, namen ter grafično in tipografsko oblikovanje.

4.2.2 Čustven vpliv tipografije na bralce

Raznolike pisave predstavljajo veliko vlogo pri oblikovanju ter bralčevega dojetja besedila. Vplivajo tako na hitrost branja kakor tudi na celotno berljivost.

Čustveni vpliv tipografije na bralce je lahko zelo raznolik, saj pisave ne vplivajo le na naše razumevanje besedila, temveč tudi na naša čustva, vzdušje in celo način, kako interpretiramo sporočilo.

Serif pisave, kot je "Bodoni" ali "Times New Roman", pogosto ustvarjajo občutek elegancie in tradicionalnosti. Te pisave pogosto povezujemo s klasično literaturo, formalnimi dokumenti ter prestižnimi znamkami. Branje besedila, napisanega v serif pisavi, lahko bralcu poda občutek spoštovanja do tradicije in avtoritete (Rogelj, 2023).

Slika 23: Primer Bodoni serifne pisave

Vir: <https://www.fonts.com/font/linotype/bodoni>

Slika 24: Primer Impact sans-serifne pisave

Vir: https://en.wikipedia.org/wiki/Impact_%28typeface%29

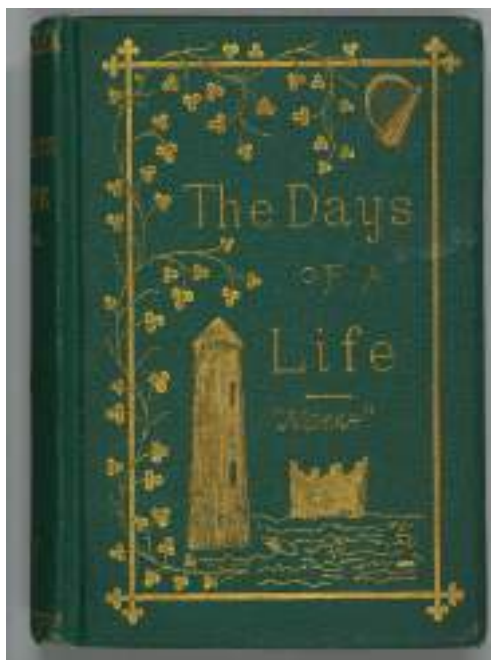
Dekorativne in kreativne pisave lahko sprožijo širok spekter čustvenih odzivov, od radovednosti in veselja do nostalgije ter topline. Te pisave so pogosto uporabljene oglaševanju, otroških knjigah ali umetniških projektih, kjer je poudarek na izražanju individualnosti in edinstvenosti.

Pisave, uporabljene v logotipih podjetij ali blagovnih znamk, lahko ustvarijo močno čustveno povezavo med potrošnikom in blagovno znamko. Primer je pisava "Coca-Cola", ki je postala simbol prepoznavnosti, veselja in prijateljstva. V marketingu se pogosto uporabljajo pisave za poudarjanje sporočil ali ustvarjanje določenega vzdušja, pri čemer lahko eleganca pisave poudari vrednost izdelka, medtem ko energična pisava doprinese k dinamičnosti dogodka.

Spreminjanje pisav znotraj besedila lahko poudari glavna sporočila ali ustvari hierarhijo informacij. Celota vseh teh elementov - izbira pisave, stil, teža, debelina, pa tudi velikost in barva - prispeva k celostnemu dojemanju besedila. Berljivost, razumevanje in čustveni odziv bralcev so tako povezani s tipografijo, ki je tako orodje za komuniciranje ne samo besed, ampak tudi čustev in vzdušja (Hydayatullah, 2023; Samara, 2020).

4.2.3 Ikonografija

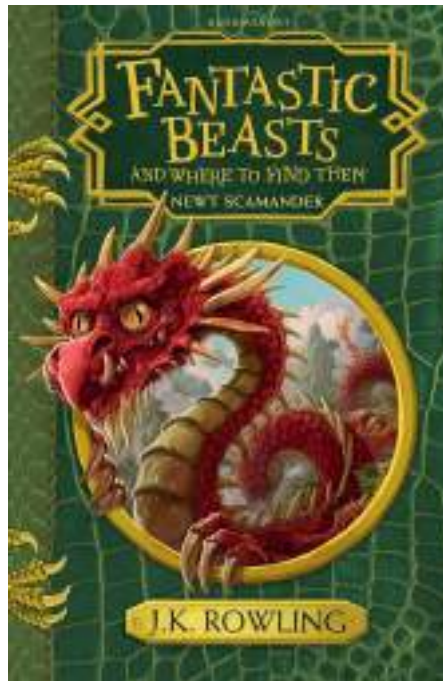
Ikonografija se ukvarja s prepoznavanjem, interpretacijo in analizo simbolov ter slikovnih motivov v umetniških delih, kar neposredno velja tudi za oblikovanje naslovnice knjig. Uporaba ikonografije na knjižnih naslovnicaх pomaga pri prepoznavnosti in identifikaciji knjige. Ikonografija na naslovnicaх knjig vključuje uporabo simbolov in podob, ki niso le vizualno privlačne, temveč tudi informativne. Simboli prenašajo sporočila, ki so splošno znana v družbi, kar bralcem omogoča, da hitro prepoznajo temo ali žanr knjige. Na primer: Srp in kladivo lahko takoj spomnita na komunizem ali delavce, medtem ko deteljica lahko nakazuje irsko tematiko ali srečo.

Slika 25: Primer uporabe irske ikonografije

Vir: <https://sites.nd.edu/rbsc/shamrocks-harps-and-celtic-art/>

Ena izmed ključnih funkcij ikonografije na naslovnica knjig je povečanje prepoznavnosti. Knjižni trg je poln številnih naslovov, zato je pomembno, da naslovnica izstopa in pritegne pozornost potencialnih bralcev. Uporaba prepoznavnih simbolov in podob lahko pomaga knjigi, da se razlikuje od konkurence. Na primer: Simboli, kot so zmaji ali čarobne palice, takoj identificirajo knjigo kot del fantazijskega žanra, kar pomaga ljubiteljem tega žanra hitro prepoznati želeno knjigo. Podobno lahko simboli kot srce ali metulji kažejo na romantično vsebino, kar privablja ljubitelje romantične literature.

Slika 26: Primer uporabe fantazijske ikonografije

Vir: <https://www.amazon.com/Fantastic-Beasts-Where-Find-Them/dp/140889694X>

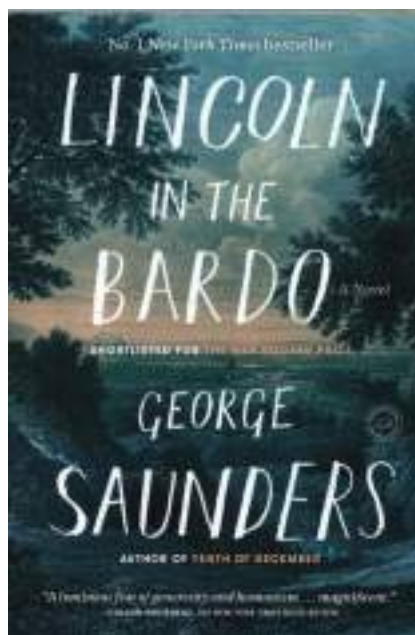
Ikonografija na naslovnica knjig prav tako pomaga pri identifikaciji bralcev z vsebino knjige. Simboli in slike na naslovnici lahko bralcem posredujejo subtilne namige o temi, tonu in atmosferi knjige, kar pomaga pri oblikovanju njihovih pričakovanj. Na primer: Naslovnica z motivom stare ure in starinskega peresa lahko namiguje na zgodovinsko pripoved, medtem ko temni gozdovi in skrivnostne sence vzbujajo zanimanje pri ljubiteljih grozljivk. Serije fantazijskih romanov pogosto uporabljajo simbole, kot so čarobni amuleti in mitska bitja, kar doda k prepoznavnosti in priljubljenosti serije med ljubitelji fantazije. Podobe starih zemljevidov in starodavnih artefaktov na naslovnica zgodovinskih romanov pritegnejo bralce, ki jih zanimajo zgodovinski dogodki in pripovedi, ter ustvarijo močno povezavo med naslovnico in vsebino knjige.

5. KULTURNE RAZLIKE V OBLIKOVANJU

Kulturne razlike v oblikovanju vključujejo različne preference glede barv, simbolov, tipografije in postavitve, ki se razlikujejo med različnimi kulturami in skupinami ljudi. Te razlike odražajo lokalne estetske, kulturne, verske in zgodovinske kontekste ter lahko vplivajo na dojemanje in sprejemanje oblikovanih sporočil.

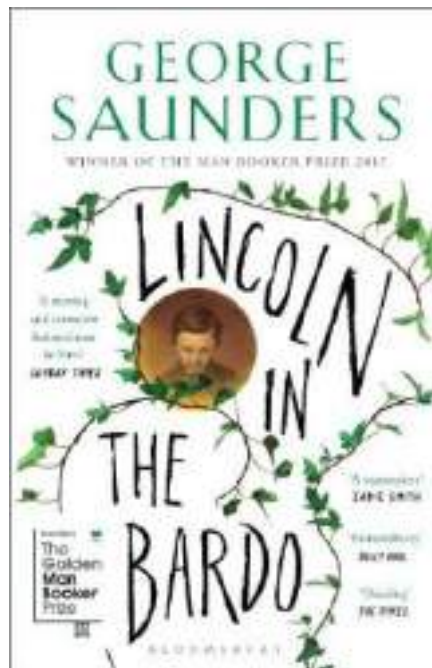
5.1 Primerjava oblikovanja knjižnih naslovnic v različnih kulturah

Zakaj se naslovnice knjig razlikujejo glede na to, kje na svetu živimo? Kadar založnik kupi knjigo, kupi samo besedilo, brez naslovnice. Tako imajo na izbiro, da se pogajajo o licenci za začetno kritje ali pa naredijo svojo naslovnico. Založniki se pogosto odločijo za prilagajanje naslovnic knjig, kar jim omogoča večjo kreativno svobodo pri oblikovanju. Ta odločitev je v veliki meri odvisna od njihovega položaja na trgu in specifičnih lastnosti njihovega ciljnega občinstva. Na primer: Razlike med tržnimi pogoji, kot je velikost trga, lahko vplivajo na oblikovanje naslovnic. Na primer: Združeno kraljestvo ima manjši knjižni trg v primerjavi z ZDA, zato lahko naslovnice knjig za ameriški trg zahtevajo bolj specifičen pristop (Axies Digital, 2024).

Slika 27: Primer naslovnice za ameriški trg

Vir: <https://www.journalofthecivilwarera.org/2018/10/lincoln-in-the-bardo/>

Slika 28: Primer naslovnice za britanski trg

Vir: <https://www.waterstones.com/book/lincoln-in-the-bardo/george-saunders/9781408871775>

Na obeh straneh oceana se pojavljajo podobne zamisli v oblikovanju knjižnih naslovnice, kjer ročno narisana tipografija, drzne barve in ročno izdelan občutek ilustracij postajajo vse pogostejši.

"Včasih sem mislil, da je britansko oblikovanje knjig najboljše na svetu in da Američani zaostajajo 20 let. Toda to se je spremenilo v zadnjih dveh ali treh letih, zlasti s fikcijo iz ZDA, ki osramoti naše dizajne." (J. Arthur, direktor založbe Penguin Random House, Združeno kraljestvo)

To kaže na dinamično naravo oblikovanja knjižnih naslovnice ter na to kako se trendi in pristopi razvijajo in prenašajo med različnimi kulturami in trgi.

Lincoln in the Bardo Georgea Saundersa, poudarja, kako lahko oblikovanje ovitkov vpliva na dožemanje knjige in njeno vsebino. Medtem ko je ameriška izdaja prejela pohvale zaradi svoje pastoralne ilustracije, ki je ustvarila občutek skrivnosti in zajela duh Amerike sredi 19. stoletja, je britanska naslovnica izrazila obsedenost z Williamom Morrisom, ki je bila manj povezana z vsebino romana. Saunders je pohvalil ameriško izdajo zaradi njenega občutka za skrivnostnost in atmosfero, ki se je ujemala z njegovo vizijo knjige. Nasprotno pa britanska

naslovnica, s svojim portretom in motivom vej, ni prav tako jasno poudarila bistva romana. Pomanjkanje povezave med naslovnico in vsebino knjige odraža širši trend v Združenem kraljestvu, kjer oblikovalci pogosto sledijo estetskim trendom ali zgodovinskim referencam namesto osredotočanja na vsebino knjige. Medtem ko ameriška izdaja *Lincoln in the Bardo* ustrezno izraža duh romana, britanska naslovnica ne sledi enakemu principu. To pa odraža tudi splošno razliko v pristopih k oblikovanju knjižnih naslovnice med različnimi trgi in kulturami.

Vsak založnik ima svoj edinstveni pogled na knjigo in tržne potrebe, zato bodo prilagodili naslovnice, da se najbolj ujemajo z okusom in pričakovanji bralcev v določenem žanru. Poleg tega založniki običajno pridobijo pravice za knjigo samo za določeno državo ali jezik, kar jim omogoča prilagoditev naslovnice glede na lokalne preference in trende.

V skladu s tem založniki izbirajo naslovnice knjig, ki najboljše odražajo njihovo razumevanje trga in bralcev, s ciljem, da pritegnejo pozornost in dosežejo želeni prodajni uspeh. To lahko pomeni prilagoditve v dizajnu, uporabi barv, tipografiji in drugih vizualnih elementih, ki na najbolj učinkovit način nagovarjajo ciljno občinstvo.

5.2 Različni simbolni pomen barve v različnih kulturah

Psihološke lastnosti barv so tudi močno odvisne od kulturnega ozadja in osebnih izkušenj gledalcev. Seveda imajo močan simbolni pomen ter njihova interpretacija lahko variira glede na kulturo.

Različne kulture pripisujejo barvam različna čustvena sporočila. Na primer: Rdečo lahko enačijo z občutki lakote, jeze ali energije. V zahodnih kulturah je črna povezana s smrtjo, v krščanski tradiciji z žalovanjem, medtem ko hindujci belo povezujejo s smrtjo, kristjani pa s čistostjo. Vijolična je v zahodni civilizaciji zgodovinsko povezana z avtoriteto, statusom in razkošjem. Modra pa se v večini kultur dojema kot povezana z vodo in življenjem, pogosto tudi kot duhovna ali kontemplativna barva.

Nekoliko podrobneje sem raziskala pomen posamičnih barv v različnih kulturah.

Rdeča je univerzalna barva življenja, simbolizira fizično energijo in voljo do obstoja. V kitajski kulturi predstavlja srečo, blaginjo in radost, medtem ko je v zahodnem svetu povezana s strastjo in nevarnostjo. V Indiji je povezana z življenjem in opozorilom.

Modra je simbol miru in stabilnosti v kitajski kulturi, medtem ko v zahodnem svetu predstavlja umirjenost ter zvestobo. V Indiji je povezana z bogastvom, vendar tudi s smrtjo in žalostjo v nekaterih predelih.

V kitajski kulturi je rumena barva povezana z imperialno močjo, medtem ko v zahodnem svetu simbolizira srečo, optimizem in energijo. V Indiji je barva svetlobe, znanja in zlata.

V islamski kulturi zelena predstavlja raj, svežino in življenje. Kitajci jo povezujejo s srečo ter plodnostjo, medtem ko v zahodnem svetu simbolizira naravo, mir in upanje.

V zahodnem svetu je roza tradicionalno povezana z ženskostjo, nežnostjo in romantiko. V japonski simbolizira srečo in ljubezen, medtem ko v Indiji pogosto povezujejo z ljubeznijo ter nežnostjo.

V zahodnem svetu črna tradicionalno simbolizira smrt, žalost ter eleganco, v vzhodni Aziji pa se povezuje z negativnostjo, skrivnostjo in globino.

V zahodnem svetu vijolična simbolizira prestiž, luksuz in kraljevskost. V Egiptu je barva žalovanja, v Tajvanu pa jo povezujejo s svetostjo in spoštovanjem.

V nekaterih afriških kulturah je rjava povezana z zemljo, rodovitnostjo in povezavo s predniki. V zahodnem svetu pa pogosto simbolizira stabilnost, naravnost in zanesljivost.

V hinduizmu je oranžna povezana s svetimi in verskimi vidiki, v nizozemski kulturi pa simbolizira državnost in nacionalno pripadnost. V zahodnem svetu predstavlja toplino, energijo in navdušenje.

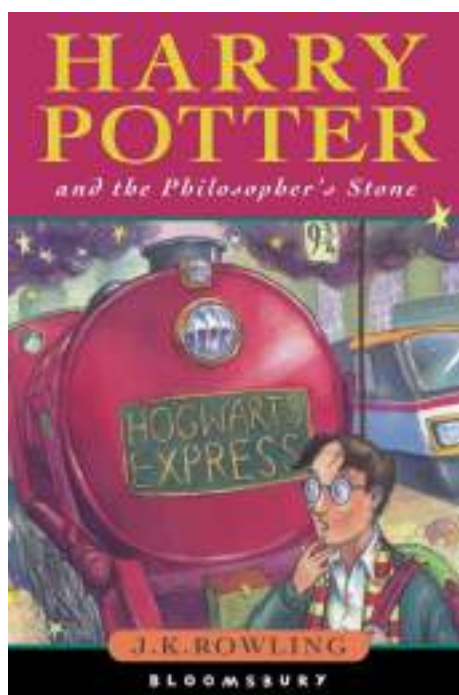
Te interpretacije barv lahko vzamemo kot le splošne smernice, saj se simbolika lahko znotraj kultur in skozi zgodovino spreminja. Pomembno je razumevanje lokalne tradicije in konteksta, da se pravilno interpretirajo simbolni pomeni barv v različnih kulturah.

5.3 Prilaganje naslovnice za mednarodni trg

Različne kulture imajo različne estetske preference in kulturne vzorce, kar vpliva na oblikovanje in slog knjižnih naslovnice. Na primer, nekaterim kulturam so bolj všeč minimalistične naslovnice, medtem ko druge raje vidijo bogato ilustrirane ali okrašene naslovnice. Oblikovanje knjižnih naslovnice pogosto tudi izraža zgodovinske in kulturne reference, ki so pomembne za določeno skupnost ali kulturo. Na primer: Naslovnice v nekaterih kulturah lahko vsebujejo simbole, motive ali barvne sheme, ki so pomembni za njihovo

zgodovino ali tradicijo. Prav tako je v nekaterih kulturah sporna uporaba določenih barv, simbolov ter grafik. Na primer: Uporaba svastike bi bila v zahodni kulturi izredno kontroverzna, medtem ko v hindujski kulturi predstavlja blaginjo in srečo. Veliko vlogo igrajo tudi tržne zahteve in ciljno občinstvo. Na primer: Nekatere trge morda bolj privlačijo določene barve, slogi ali motivi, kar lahko vpliva na oblikovanje naslovnice za te trge. Tudi pri prevajanju knjig lahko pride do prilagoditev naslovnice, da bolje odražajo lokalno kulturo ali okus. To lahko vključuje spremembo barv, ilustracij ali tipografije, da se bolje prilagodijo novemu trgu.

Avtorji prilagajajo naslovnice in naslove knjig za mednarodni trg, da bi ustrezali kulturnim niansam, tržnim preferencam in jezikovnim razlikam. Kulturna estetika, jezikovne nianse in celo trendi se lahko razlikujejo, kar vpliva na samo prilagajanje. Spreminjanje naslovnice in naslovov omogoča založnikom optimizacijo tržnih strategij za vsako regijo. Ta premišljeni pristop priznava raznolikost bralcev po vsem svetu in upošteva, da lahko predstavitev knjige izboljša njen sprejem in povezavo z bralci v različnih kulturnih kontekstih. Pravni vidiki so pomembni, saj so avtorji v nekaterih primerih zakonsko zavezani, da spremenijo naslovnico ali naslov knjige, ko jo objavijo v drugi državi, zaradi različnih zakonov o avtorskih pravicah in blagovnih znamkah. Osebnostne želje avtorjev so prav tako pomembne, saj se lahko odločijo spremeniti naslovnico ali naslov knjige zgolj zaradi lastne preference za nov dizajn ali naslov. To je še posebej pogosto pri samozaložniških avtorjih, ki imajo večji nadzor nad ustvarjalnimi vidiki svoje knjige. Nekaj primerov knjig, ki so bile v različnih državah izdane z različnimi platnicami in naslovi, je serija knjig o Harryju Potterju avtorice J. K. Rowling. Izdana je bila z različnimi naslovnimi ilustracijami v skoraj vseh državah sveta. V nekaterih državah so naslovnice bolj otročje, v drugih bolj temačne (Ness, 2024).

Slika 29: Britanska izdaja Harryja Potterja

Vir: <https://www.harrypotterdatabase.com/books/uk-editions>

Slika 30: Francoska izdaja Harryja Potterja

Vir: <https://www.amazon.com/Harry-Potter-LEcole-Sorciers-French/dp/2070643026>

Trilogija Igre lakote od Suzanne Collins je bila objavljena z različnimi platnicami v Združenih državah in Združenem kraljestvu. Priredbe v ZDA so bolj usmerjene v akcijo, priredbe v Združenem kraljestvu pa bolj romantične. Dekle z zmajskim tatujem, avtor je Stieg Larsson, je bila objavljena z različnimi naslovnici na Švedskem in v Združenih državah. Švedska naslovnica je bolj minimalistična, medtem ko je naslovnica v ZDA bolj dramatična. To prilagajanje naslovnice in naslovov knjig za mednarodni trg pomaga izboljšati njihovo sprejetost in uspeh ter zagotavlja, da knjige dosežejo čim več bralcev po vsem svetu (Baird, 2024).

6. VEDENJE POTROŠNIKOV

Že v devetnajstem stoletju se je knjižni ovitek izkazal kot izjemno pomemben marketinški pripomoček. Ne le da je na njem že takrat oglaševala druga dela iste naklade, ampak je postal tudi nepogrešljivo orodje trženjskega komuniciranja med založniki in kupci knjig. Ob prijemu knjige v roke je namreč prva stvar, ki jo bralci opazijo, prav naslovnica. Zato naslovnica ne vsebuje le osnovne informacije o knjigi, kot so naslov, avtor in založba, ampak tudi druge podatke, ki bralca prepričajo o nakupu – avtorjeva biografija, kratek povzetek in cena. Poleg tega vsebuje tudi elemente, ki služijo kot vaba, kot so nagrade, pohvale drugih avtorjev ali kratke ocene. Hkrati pa služi tudi kot marketinško orodje za promocijo drugih knjig.

S številom novih izdaj knjig, ki se vsako leto pojavijo na trgu, in obilico že obstoječih del, je ključno, da se kupcem olajša navigacija med naslovi. Tukaj pa vstopi v igro dizajn knjižnega ovitka. Ne gre zgolj za prepoznavanje naslova, ampak tudi za hitro usmerjanje bralca k vsebini knjige. Pravilno oblikovanje ovitka namreč privabi pravo ciljno občinstvo k določeni knjigi.

6.1 Vpliv oblikovanja naslovnice na bralčevo odločitev za nakup

Naslovnice knjige igra pomembno vlogo pri odločanju bralcev za nakup le-te. Čeprav znan pregovor pravi: "Ne sodi knjige po platnici," je resničnost takšna, da bralci pogosto delajo ravno to. Naslovnica služi kot prvi stik med knjigo in morebitnim kupcem, zato ima privlačna in prepričljiva naslovnica velik vpliv. Na današnjem prenatrpanem knjižnem trgu, kjer je na voljo nešteto knjig, je vizualno privlačna naslovnica "a must-have".

Vpliv oblikovanja naslovnice na bralčevo odločitev za nakup je v založništvu temeljni dejavnik. Različni oblikovalski elementi, kot so barvna paleta, tipografija, slike in pa celotna kompozicija, so natančno združeni, da ustvarijo vizualno privlačno naslovnico, ki izstopa od drugih knjig na trgu. "Lenoba" bralcev je dejavnik, ki ga je tukaj treba upoštevati – mnogi bralci ne želijo tratiti časa za branje sinopsisa, ravno zato je naslovnica tako pomembna za vzbujanje zanimanja za knjigo.

Mnoge raziskave kažejo, da se vpliv oblikovanja naslovnice knjige razlikuje glede na spol in starostno skupino bralcev. Mlajše ženske se pogosto bolj osredotočajo na oblikovanje naslovnice kot na opis knjige, medtem ko starejše ženske in moški namenijo več pozornosti opisu knjige. Poleg tega se mnenja bralcev različnih starosti in spolov razlikujejo glede barvne palete naslovnice. Na primer: Mlajše ženske imajo raje svetle in hladne barve, starejše

bralke pa toplejše barve. Te razlike dokazujejo, da je pri oblikovanju naslovnice pomembno upoštevati ciljno občinstvo.

Veliki knjižni založniki poudarjajo močno povezavo med platnicami knjig in prodajnimi rezultati. Čeprav opis in vsebina knjige obetata uspeh, je dizajn naslovnice tisti, ki ustvari pričakovanja bralcev. Če naslovnica ne izstopa, si bralci pogosto ne vzamejo časa za raziskovanje vsebine, tudi če bi jim ta lahko bila všeč. Nasprotno, izjemna naslovnica lahko za povprečno knjigo spodbudi prodajo (Murphy, 2024).

6.1.1 Vpliv barvnih kombinacij na zanimanje bralcev

Razumevanje psihologije barv je bistvenega pomena za avtorje in oblikovalce knjig, saj lahko ustrezna izbira barvnih kombinacij pomembno vpliva na dožemanje in privlačnost naslovnice knjige. Barve imajo močan vpliv na človeška čustva, občutke in reakcije, zato se pri oblikovanju naslovnice upošteva njihov potencial. Na primer: Živahne in tople barve, kot sta rdeča ali oranžna, lahko bralca navdušijo in mu dajo občutek energije, medtem ko lahko hladnejši toni, kot sta modra ali zelena, ustvarijo pomirjujoč učinek.

Pri oblikovanju naslovnice knjige lahko avtorji in oblikovalci s pravilno izbiro barv posredujejo ton in temo knjige ter ciljno občinstvo nagovorijo na želen način. Barva lahko tudi prenaša določeno stopnjo prefinjenosti ali igrivosti, kar vpliva na prvi vtis, ki ga knjiga ima na bralca. Mnoge raziskave kažejo, da je uporaba določenih barv ozadja lahko koristna tudi pri izboljšanju berljivosti, še posebej pri ljudeh z disleksijo.

Ena izmed študij, ki je vključevala 341 udeležencev, od tega 89 oseb z disleksijo, je pokazala, da lahko tople barve ozadja, kot so barva breskve, oranžna in rumena, bistveno izboljšajo zmogljivost branja v primerjavi s hladnimi barvami ozadja, kot so modra, modro-siva in zelena. Ti rezultati kažejo na praktično uporabo barvnih ozadij za izboljšanje berljivosti, pri čemer lahko ljudje z disleksijo posebej koristijo, saj imajo pogosto težave pri branju na splošno.

Ravno zato je pomembno, da avtorji in oblikovalci knjig upoštevajo moč barv pri oblikovanju naslovnice ter se zavedajo njenega vpliva na dožemanje in privlačnost knjige. S premišljeno izbiro barvnih kombinacij lahko ustvarijo vizualno predstavitev, ki bo pritegnila pozornost želenega občinstva in izboljšala uspeh knjige na trgu (Technicalsols, 2023).

6.2 Marketinški vidik reinterpretacije knjižnih naslovnice

Vloga naslovnice knjige ni le estetska, temveč ima tudi ključen marketinški pomen, saj je prva stična točka s potencialnimi bralci. Pomembno je razumeti, da naslovnica knjige ni le površinski vizualni element, temveč je "tihi prodajalec", ki s svojim oblikovanjem vpliva na odločitev bralca za nakup.

Začetna naloga naslovnice je pritegniti pozornost. Poleg privlačnosti mora naslovnica tudi posredovati vsebino knjige. Naj bo to subtilno namigovanje na žanr, ton ali temo, oblika platnice mora biti odraz notranjosti knjige. Dobro oblikovana naslovnica postavlja pričakovanja bralcev in usklajuje njihovo zanimanje s ponujeno vsebino.

Pomembno je tudi, da naslovnica izstopa in se razlikuje od konkurence. S prepoznavno podobo, ki je hkrati privlačna in izrazita, knjiga pritegne pozornost v prenatrpanem trgu.

Neposredna povezava med dizajnom naslovnice in prodajnim uspehom knjige je definitivna. Dobro oblikovana naslovnica lahko dvigne prepoznavnost knjige, pritegne bralce in spodbudi k nakupu. Vidnost na trgu je glavna, tako v fizičnih knjigarnah kot na spletnih.

Poleg tega mora naslovnica bralca tudi prepričati. Oblikovalski elementi morajo delovati skupaj, da gledalca prisilijo k naslednjemu koraku – bodisi obrniti knjigo in prebrati njeno vsebino bodisi klikniti za spletni nakup (Sarah, 2023).

7. IZDELAVA REINTERPRETACIJE KLASIČNE NASLOVNICE KNJIGE

7.1 Izbira knjige

Za reinterpretacijo klasične naslovnice sem izbrala dobro poznano klasiko, *Pride and Prejudice* (Prevzetnost in pristranost). Izbira knjige "*Pride and Prejudice*" je bila zame preprosta izbira iz več razlogov. Knjigo sem že večkrat prebrala in gledala film ter mi je ostala v spominu kot izjemna literarna in romantična klasika. Navdušila me je s svojimi zapletenimi liki, prodornim opisom družbenih norm 19. stoletja in subtilno obravnavo tem, kot so ljubezen, ponos in predsodki. Z izbiro te knjige sem si želela tudi postaviti izziv, saj sem želela raziskati možnosti reinterpretacije klasične naslovnice knjige, ki je že dolgo v zavedanju bralcev. Poleg tega me je pritegnilo, da se poglobim v časovno obdobje in kulturni kontekst 19. stoletja, ki ga knjiga tako živo prikazuje (Hasty Book List, 2024).

7.1.1 Ideja za interpretacijo

Z izbiro knjige sem dobila idejo za reinterpretacijo naslovnice, da ustvarim moderno in privlačno naslovnico, ki hkrati ohranja izvirnost in klasičnost te brezčasne zgodbe. Navdih sem črpala iz več virov, vključno z zgodovinskimi elementi iz obdobja Regency, sodobnimi oblikovalskimi trendi in vizualnimi elementi, ki so značilni za ročno ilustracijo. Moja prva inspiracija je izhajala iz same vsebine knjige in njenih ključnih tem, kot so ljubezen, družbeni sloji in osebna rast. Za osnovo sem se odločila za dokaj tradicionalni likovni slog, ki sem ga nato prilagodila sodobnim oblikovalskim pristopom.

Elizabeth Bennet in Mr. Darcyja sem prikazala v klasičnih oblačilih iz obdobja Regency, kar se mi je zdelo pomembno za ohranitev neke izvirnosti. Hkrati sem ju postavila v romantičen in nekoliko idealiziran naravni ambient, ki simbolizira njuno ljubezensko zgodbo in osebno rast skozi roman. Posebno pozornost sem namenila detajlom, kot so vrtnice in rastlinje, ki imajo v literaturi pogosto simbolni pomen ljubezni in strasti.

Pri izbiri barv sem sledila paleti, ki vključuje nežne, pastelne odtenke, saj ti barvni toni vzbujajo občutek elegance in nežnosti, značilne za to obdobje in tematiko romana. Pastelni odtenki so prav tako v skladu z modernimi oblikovalskimi trendi, kar je pomagalo, da naslovnica deluje privlačno tudi za nove bralce.

Celoten proces reinterpretacije je temeljil na iskanju ravnovesja med tradicionalnim in modernim, pri čemer sem želela, da naslovnica ohranja duh izvirne zgodbe, hkrati pa pritegne sodobne bralce z estetsko privlačno podobo.

7.2 Proces oblikovanja naslovnice

Za oblikovanje naslovnice sem uporabila več aplikacij, pri čemer je vsaka služila svojemu namenu in brez njih mi ne bi uspelo doseči želenega rezultata. Ker sem se odločila za risano ilustracijo, sem najprej razmislila, katere programe poznam, ki so namenjeni prav temu. Moja prva misel je bila Adobe Illustrator, vendar z njim nisem dovolj izkušena v ilustracijskem svetu. Adobe Illustrator sem največkrat uporabljala za postavitev tipografije ter oblikovanje raznih preprostejših tiskovin. Ker ga obvladam na tem področju, ga nisem popolnoma izključila iz projekta. Prav tako sem v mislih ohranila Adobe Photoshop.

Odločila sem se uporabiti aplikacijo SketchPro, ki je kompatibilna z Applovimi produkti. Program sem imela nameščen na svoji tablici, Apple iPad 9 (2021). Ta tablica ima 10,2-palčni IPS zaslon z ločljivostjo 2160×1620 slikovnih pik, 64 GB notranjega pomnilnika in uporablja A13 Bionic čip, ki zagotavlja hitro in tekoče delovanje. Deluje na operacijskem sistemu iPadOS 15 in je kompatibilna z Applovim peresom, ki sem ga uporabila za ilustriranje izdelka. SketchPro sem že večkrat uporabila za osebno izdelke in ilustracije, ki jih ustvarjam v prostem času. Nikoli ga še nisem uporabila za večji projekt. Tako sem se odločila, da si zadam izziv in ga uporabim kot osrednji program pri diplomskem delu.

Izdelek sem začela z oblikovanjem moodboarda. Ideje sem raziskovala po spletu, predvsem na omrežju Pinterest, kjer večkrat najdem navdih za svoje izdelke. Pregledala sem klasične naslovnice knjige "Pride and Prejudice", vse novejšje izdaje ter barvno paleto, ki se najpogosteje pojavlja pri njihovem oblikovanju. Takoj sem opazila pogosto uporabo vrtnic, vijolic in lilij, ki imajo v zgodbi veliko simbolno vrednost.

Starejše naslovnice so bile precej klasične, na videz že nekoliko starinske, medtem ko so novejšje naslovnice prikazane precej moderno. Želela sem ustvariti nekaj vmes – sodobno reinterpretacijo, ki pa ohranja kanček te večne "vintage" elegance. Tako je nastal moodboard, ki vsebuje veliko cvetja in barv, ki predstavljajo nostalgčnost 19. stoletja ter nekoliko bolj moderne skice in prizore iz filma.

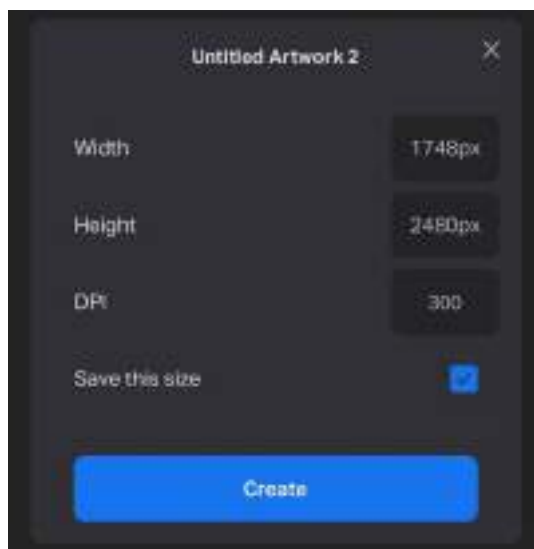
Dodala sem tudi elemente, ki poudarjajo romantično in elegantno naravo zgodbe, s poudarkom na simboliki, kot so vrtnice in subtilne vintage teksture. Tako mi je uspelo ustvariti naslovnico, ki je tako sodobna kot tudi spoštljiva do klasičnega izvora knjige.

Slika 31: Moodboard

Vir: lastni

Najprej sem določila velikost naslovnice. Odločila sem se za format A5, saj imam ogromno knjig te velikosti in se mi je zdela najprimernejša izbira. Format A5 meri v milimetrih 148 x 210 mm. Izračun hrbta knjige je naneseł približno 20 mm, glede na število strani knjige, ki pri moji knjigi znaša 400 strani. Format A5 v 300 dpi resoluciji je v piksljih 1748 x 2480.

Slika 32: Postavitev strani v aplikaciji SketchPro

Vir: lastni

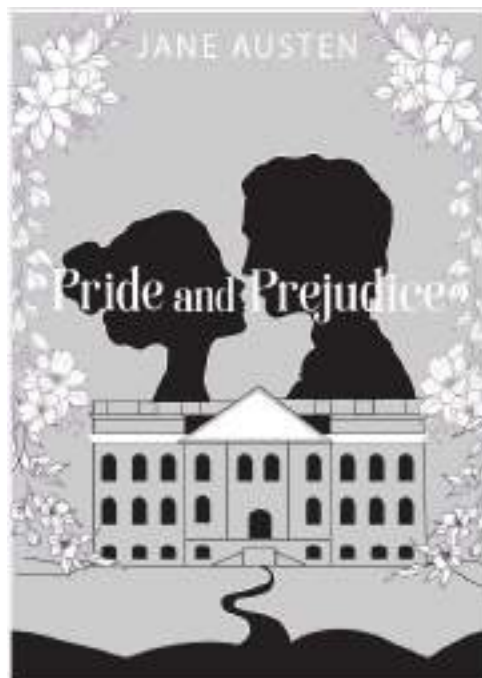
Ustvarjalni procesa se je začel s pripravo osnovne skice v aplikaciji SketchPro. Za skiciranje sem uporabila orodje Svinčnik (Pencil), za natančno in mehko risanje linij, podobno kot pravi svinčnik. Svinčnik sem nastavila na srednje tanek premer, da sem lahko ustvarjala natančne in vidne linije, a hkrati ohranila nekaj mehkoobe, kar pa je značilno za ročno skiciranje.

Slika 33 svinčniki v aplikaciji SketchPro

Vir: lastni

Da sem izbrala končno skico, sem se morala precej igrati ter realizirati nekaj idej. Začetno skico sem ustvarila v Illustratorju, kjer sem z oblikami postavila elemente na stran. Iz te začetne skice sem nato prešla v SketchPro, kjer sem skico dejansko ustvarila. Osredotočila sem se na postavitev glavnih elementov na naslovnici. Elizabeth Bennet in Mr. Darcy sta osrednja lika, zato sem ju skicirala v sredini sprednje platnice, obrnjena drug proti drugemu. Skicirala sem ju v polnem profilu, da bi zajela njuno bližino in čustveno povezavo. Okoli lika sem skicirala okvir iz vrtnic in listja, ki se nadaljuje tudi na hrbtno stran naslovnice. Vrtnice simbolizirajo romantiko in klasičnost, kar ustreza temi knjige. Želela sem ohraniti to povezavo.

Slika 34: Prva skica v Illustratorju

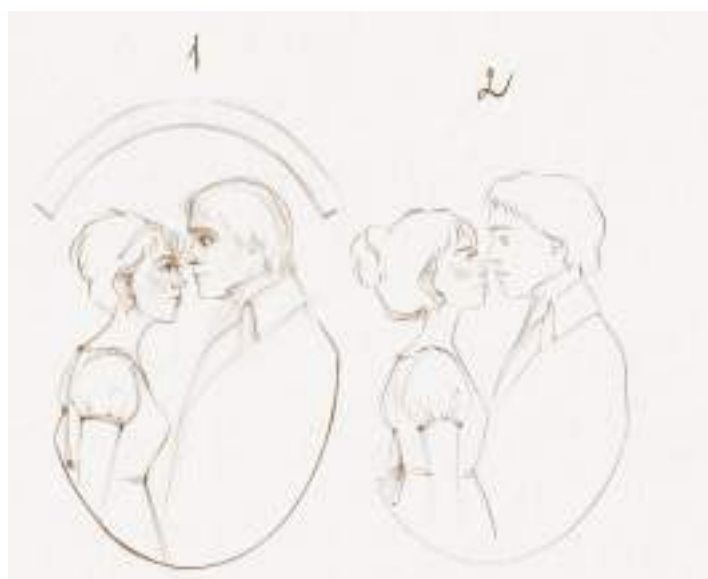
Vir: lastni

Slika 35: Skiciranje ozadje okoli protagonistov

Vir: lastni

Med skiciranjem sem se osredotočila na prikaz izrazov na obrazih lika. Skicirala sem njune oči, nosove, ustnice in lase s poudarkom na nežnih potezah. Skicirala sem oblačila, ki so značilna za obdobje Regency, ki ena izmed dob britanske zgodovine. Tukaj sem upoštevala gube in texture tkanin, da bi kasneje lahko dodala ustrezne barve in sence. Ozadje je bilo skicirano z osnovnimi linijami za pokrajino, ki vključuje mehke hribe in naravne elemente, da bi ustvarila občutek globine in okolja.

Slika 36: Izbiranje končne skice protagonistov

Vir: lastni

Slika 37: Izbrana skica

Vir: lastni

Po zaključku skiciranja sem prešla na barvanje in dodajanje tekstur, da bi ustvarila želeni ročno narisani videz. Najprej sem se osredotočila na ozadje. Uporabila sem akvarelne čopiče iz SketchProja, saj omogočajo ustvarjanje mehkih prehodov in naravnih odtenkov. Nastavila sem čopiče na nizko stopnjo neprosojnosti, da sem lahko postopoma gradila barvne plasti.

Slika 38: Nastavitve akvarelnega čopiča

Vir: lastni

Začela sem z osnovnimi barvami neba in hribov ter nato postopoma dodajala več barv in detajlov, kot so oblaki in rastlinje.

Slika 39: Osnova ozadja s pomočjo akvarelnega čopiča

Vir: lastni

Nato sem prešla na barvanje likov, Elizabeth Bennet in Mr. Darcyja. Za barvanje njunih obrazov in oblačil sem uporabila kombinacijo akvarelnih čopičev in marker čopičev. Akvarelne čopiče sem uporabila za osnovne barvne plasti, marker čopiči pa mi omogočajo bolj definirane linije in podrobnosti. Za obraze in kožo sem uporabila akvarelne čopiče v toplih tonih. Postopoma sem dodajala sence in svetlobo. Za lase sem uporabila marker čopiče, da sem ustvarila teksturo. Dodala sem različne odtenke rjave barve za Elizabeth in temno rjave za Darcyja. Pri oblačilih sem uporabila kombinacijo akvarelnih in marker čopičev. Marker čopiče sem uporabila za linije in podrobnosti. Za vrtnice in listje sem uporabila akvarelne čopiče v različnih rdečih in zelenih odtenkih. Vsako vrtnico sem barvala posebej, da bi ustvarila nekaj raznolikosti kot v naravi. Listje sem barvala z različnimi zelenimi odtenki, dodajala sem sence in svetlobo. Da bi ilustraciji dodala občutek ročne risbe, sem vstavila imitacijo teksture papirja, ki sem jo našla na envato elements. Teksturo sem uporabila na ozadju, likih in vrtnicah. Uporabila sem teksturo papirja z rahlo, na videz grobo, površino. Teksturo sem postavila na celotno ilustracijo ter zmanjšala opacity, kar je ustvarilo občutek, kot da je vse narisano na pravi papir. Po končanem barvanju in dodajanju tekstur sem pregledala celotno ilustracijo in naredila zadnje popravke. Uporabila sem orodje za razmazovanje (Smudge Tool), da sem zmeščala nekatere prehode in linije. Prav tako sem preverila barvno usklajenost in skladnost celotne kompozicije.

Slika 40: Smudge Tool

Vir: lastni

Po končanem barvanju in dodajanju tekstur v SketchProju sem ilustracijo prenesla v Photoshop še za nadaljnjo obdelavo in končne popravke. V Photoshopu sem se osredotočila na izboljšanje barv, dodajanje dodatnih efektov in pripravo za končno postavitev besedila v Illustratorju. Uporabila sem orodje Curves (krivulje), da sem prilagodila kontrast in izboljšala dinamiko med svetlimi in temnimi deli, nato sem uporabila orodje Hue/Saturation, da sem prilagodila barvne tone in nasičenost, da so barve postale bolj živahne in usklajene.

Slika 41: Uporaba krivulj

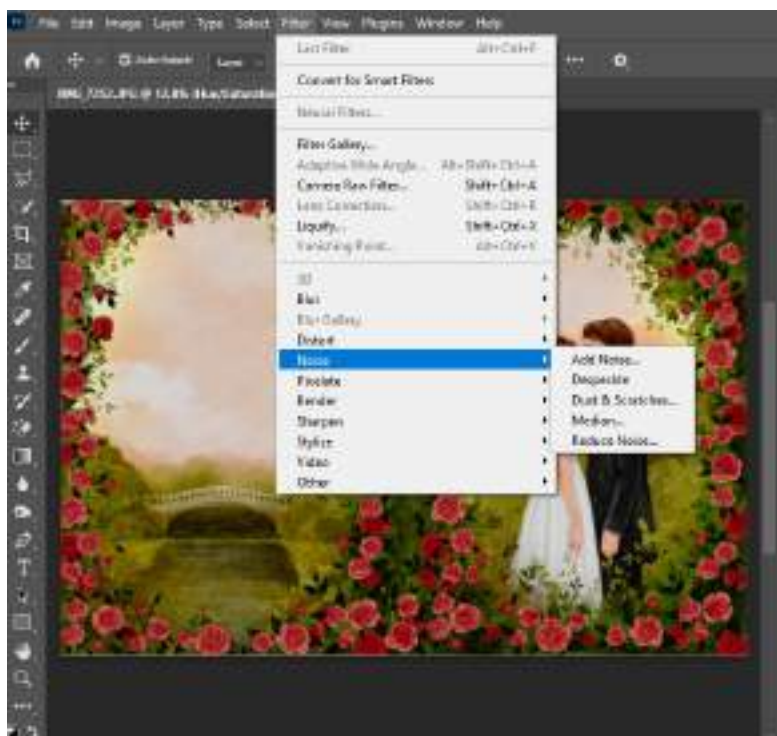
Vir: lastni

Slika 42: Prilagoditev nasičenosti

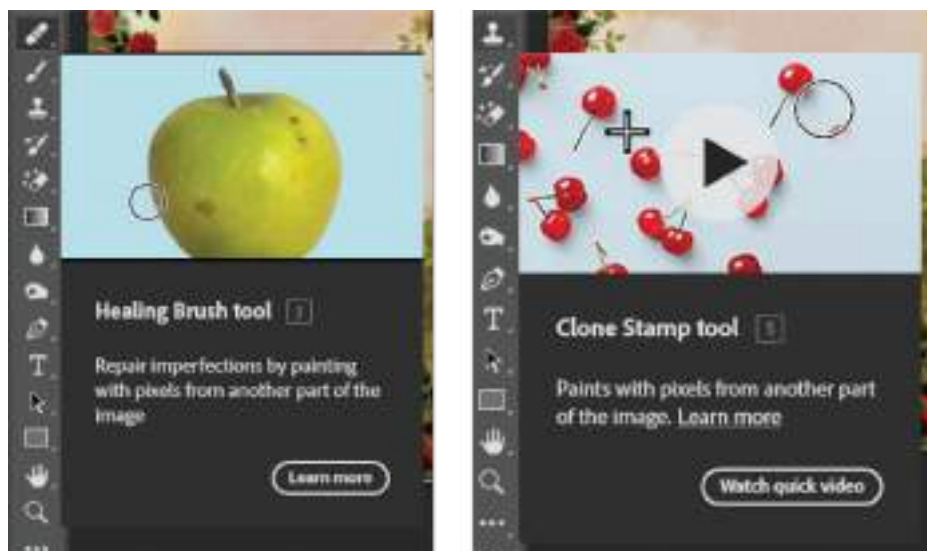
Vir: lastni

Uporabila sem filter Noise, da sem dodala šum na celotno ilustracijo, kar je ustvarilo občutek zrnatosti in ročne obdelave. Za zaključne detajle sem uporabila orodja Clone Stamp in Healing Brush, da sem odstranila morebitne napake ali nepravilnosti v ilustraciji.

Slika 43: Uporaba Noise filtra

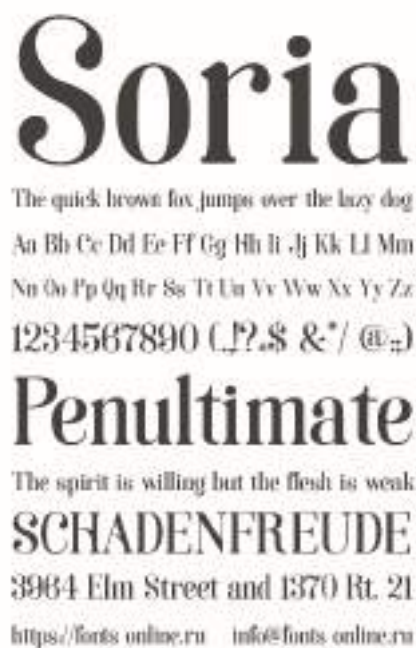
Vir: lastni

Slika 44: Uporaba Clone Stamp in Healing Brush orodja

Vir: lastni

Po zaključeni obdelavi v Photoshopu sem končno datoteko prenesla v Adobe Illustrator za postavitev besedila. Illustrator sem uporabila zaradi njegove zmogljivosti za delo z vektorsko grafiko. Za naslov knjige "Pride & Prejudice" in ime avtorice "Jane Austen" sem izbrala klasično, a moderno pisavo, ki odraža eleganco in brezčasnost zgodbe. To je serifna tipografija Soria.

Slika 45: Serifna tipografija Soria

Vir: <https://online-fonts.com/fonts/soria>

Besedilo sem postavila na vrh naslovnice, tako da se harmonično ujema z ilustracijo. Na zadnjo platnico sem dodala kratek odstavek iz knjige. Pisavo sem nastavila na manjšo velikost, vendar še vedno dovolj veliko za udobno branje. Tekst sem poravnala v sredino in dodala sence, da izstopa na ozadju.

Slika 46: Končna naslovnica, Pride & Prejudice

Vir: lastni

Slika 47: Primer uporabe

Vir: lastni

Datoteko sem za na konec še pripravila za tisk, kjer sem upoštevala margine ter dodatke za porezavo. Vso besedilo sem spremenila v krivulje ter ohranila CMYK barvni model, ki je primeren za tisk.

7.2.1 Oblikovanje kazal

Pri oblikovanju dveh kazal za knjigo "Pride and Prejudice" avtorice Jane Austen sem uporabila program Sketch Pro za glavno oblikovanje, medtem ko sem za končne popravke in dodelave uporabila Photoshop. Proces oblikovanja kazal je bil precej podoben procesu oblikovanja naslovnice knjige, saj sem želela doseči vizualno in vsebinsko usklajenost med naslovnico in kazaloma.

Začela sem s sestavljanjem moodboarda. Pri oblikovanju tega sem se navezovala na moodboard, ki mi je služil pri oblikovanju naslovnice. Inspiracijske fotografije sem prav tako našla na Pinterestu, barvno paletto pa sem nekoliko spremenila, vendar ohranila pastelne barve, ki se harmonično povezujejo z naslovnico ter samo tematiko zgodbe. V aplikaciji SketchPro sem nastavila velikost formata na standardno velikost kazala, ki v milimetrih meri 55x173. To ustreza 208x654 pikslom, ki so na voljo v SketchProju.

Slika 48: Moodboard

Vir: lastni

Sledilo je skiciranje kazal. Za ustvarjanje skice sem uporabila orodje pencil, za nadaljnje ilustriranje pa kombinacijo akvarelnih ter marker čopičev, enako kot pri ilustriranju naslovnice.

Slika 49: Skica kazal

Vir: lastni

Pri prvem kazalu sem se odločila za palače, v kateri se zgodba odvija in je prav tako večkrat upodobljena v filmu, obdane z naravo, ki izraža občutek miru in elegance. Uporabila sem tople barvne tone, ki odražajo romantično in nostalgичno vzdušje knjige. Zlato-rjava paleta barv ustvarja občutek toplote in zgodovinskosti, kar je popolnoma skladno z obdobjem in vsebino zgodbe.

Slika 50: Končno prvo kazalo

Vir: lastni

Pri drugem kazalu sem se osredotočila na cvetlični motiv, ki simbolizira lepoto, eleganco in subtilnost, lastnosti, ki so značilne za glavno junakinjo Elizabeth Bennet. Uporabila sem barve, kot so rdeča, vijolična in bela, da bi ustvarila kontrast in vizualno privlačnost. Cvetlični motivi vključujejo vrtnice, lilije in druge cvetlice, ki so pogosto povezane z romantiko ter ljubeznijo in v zgodbi nosijo ogromen simbolni pomen. Medtem ko sem pri prvem kazalu uporabila toplo barvno paleto, sem pri drugem kazalu nekoliko zamenjala barvno paleto, da bi dosegla svežino in vitalnost, vendar sem še vedno ohranila harmonično povezavo z naslovnico in celotno estetiko knjige.

Slika 51: Končno drugo kazalo

Vir: lastni

Oblikovanje kazal sem načrtovala tako, da bi se ujelo z naslovnico tako oblikovno kot vsebinsko. Motiv palače na prvem kazalu izraža klasično in brezčasno naravo zgodbe, medtem ko cvetlični motiv na drugem kazalu poudarja romantične in čustvene plati knjige. Obe kazali dopolnjujeta naslovnico knjige, s čimer ustvarjata estetsko privlačno celoto.

S SketchProjem sem ustvarila osnovne oblike in strukturo obeh kazal, nato pa sem v Photoshopu dodala zaključne popravke, kot so barvne korekcije s krivuljami, senčenje in teksturiranje. Cilj je bil ustvariti kazala, ki ne izpolnjujejo le funkcionalne vloge, temveč tudi estetsko obogatijo izkušnjo branja knjige *Prevzetnost in pristranost*.

7.2.2 Uporaba oblikovalnih elementov (barve, tipografija, kompozicija)

Pri oblikovanju naslovnice sem veliko pozornosti namenila izbiri in kombinaciji oblikovalnih elementov, ki bi izražali temo in vsebino dela ter obenem pritegnili pozornost bralca. Naslovnica je sestavljena iz ključnih elementov:

Barve:

Za barvno paletu sem izbrala modernejšie in nekoliko bolj pastelne tone, ki ustvarjajo prijeten in sodoben videz. Pastelne barve so bile namenoma uporabljene, da bi naslovnica izžarevala

modernost, obenem pa ohranjala klasičen videz. Prav tako menim, da se izbrana barvna paleta sklada z vsebino zgodbe kot tudi z zgodovinskim obdobjem Regency.

Tipografija:

Pisava Soria je elegantna serifna pisava, ki združuje klasičen šarm s sodobnim pridihom. Njene značilne lastnosti vključujejo subtilne in uravnotežene proporcije črk, elegantne zaključke in elegantne poteze. Soria ima nežno zakrivljene in zaobljene robove črk, ki ji dajejo mehak in prijeten videz, hkrati pa ohranjajo jasnost in berljivost.

Poleg tega ima Soria bogato in zapleteno obliko, ki je primerna za različne oblikovalske namene, vključno z naslovnici knjig. Besedilo tako izstopa in zadovolji ciljno publiko.

Kompozicija:

Besedilo na naslovnici sem postavila na način, da je jasno, berljivo in privlačno. Pazila sem, da besedilo ni odvrglo pozornosti od ilustracije, ki je osrednji lik celotne naslovnice. Predvsem prevladuje vertikalna kompozicija zaradi protagonistov, ki stojita obrnjena drug proti drugemu.

7.2.3 Osebna pričakovanja in mnenje ob koncu oblikovanja

Z oblikovanjem naslovnice sem se postavila pred velik izziv. Odločila sem se za risano ilustracijo na tabličnem računalniku, kar je zahtevalo ogromno časa in truda. Kljub zahtevnosti sem se odločila, da je to tisto, kar želim za svoje diplomsko delo. Digitalno ilustriranje mi je v zadnjem času postalo zelo pri srcu, zato sem želela pri ustvarjanju diplomskega izdelka uživati in hkrati raziskovati nove tehnike ter orodja, ki jih ponuja aplikacija SketchPro. Na začetku sem se soočala s težavami pri idejni zasnovi in začetku skiciranja ter nato pri samem ilustriranju. Vendar sem si želela ostati zvesta zastavljenemu cilju in ohraniti klasično eleganco, ki se sklada s temo romana.

Z rezultatom sem zelo zadovoljna. Presegla sem svoja pričakovanja in kljub začetnim težavam uspela ustvariti izdelek, na katerega sem ponosna.

7.3 Primerjava z originalno naslovnico

Diplomskodelo bom zaključila z analizo končnega izdelka reinterpretacije naslovnice romana "Pride and Prejudice" z originalom. Moja reinterpretacija sledi sodobnim oblikovalskim trendom, hkrati pa ohranja klasično estetiko, ki je značilna za originalno delo Jane Austen.

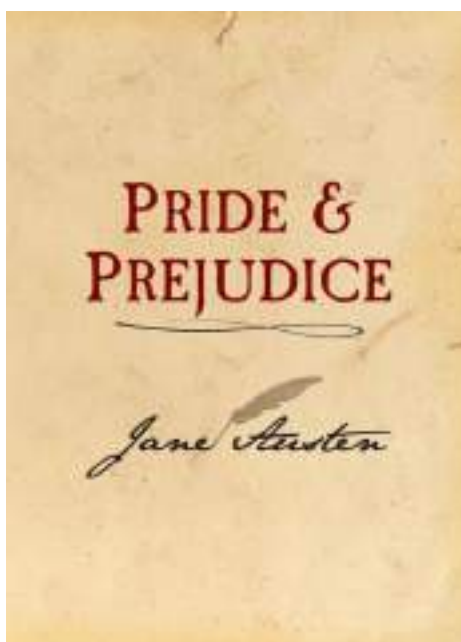
Prva izdaja romana "Pride and Prejudice" je bila izdana januarja leta 1813. Gre za tridelni komplet, napisan s strani Jane Austen in izdan pri založbi T. Egerton. Komplet je vezan v rjavo usnje, s črnim in rdečkastim trakom na hrbtu.

Jane Austen je "Pride and Prejudice" prvič začela pisati leta 1796 v Steventonu, takrat z naslovom "First Impressions". Kasneje je knjigi dodelila končni naslov "Pride and Prejudice". Prva izdaja romana je del zbirke Godmersham Park, ki je pripadala Janinemu bratu Edwardu Knightu.

Zbirko Godmersham je podedoval sin Edward Knight, ki jo je leta 1858 podaril svoji sestri Marianni Knight, verjetno ob njenem rojstnem dnevu.

Komplet je v celoti vezan v rjavo usnje, s črnim in rdečkastim trakom na hrbtu. Originalna vezava verjetno ni bila usnje – najverjetneje so jih leta 1858 ponovno vezali kot komplet, ko so bili podarjeni Marianni.

Prvotna vezava bi bila verjetno iz papirnatih platnic. Lastniku je bilo običajno, da je zbirko ponovno vezal v lastne vezave, mogoče zato, da bi se ujemala z drugimi knjigami v njegovi knjižnici.

Slika 52: Prva izdaja knjige Pride and Prejudice, Jane Austen

Vir: <https://www.hastybooklist.com/blog/pride-and-prejudice-book-covers>

Originalna naslovnica:

Originalna naslovnica je enostavna in minimalistična, kar takoj izstopa s svojo preprostostjo. To je pričakovano, saj naslovnica izvira iz 19. stoletja. Uporabljeni so nevtralni toni, ki dajejo občutek klasičnosti. Prazno ozadje z nežnimi odtenki bež barve ustvarja vtis preprostosti. Ta barvna shema simbolizira brezčasnost in resnost knjige, kar je v skladu z njenim statusom klasične literature.

Naslov knjige "Pride & Prejudice" je napisan z velikimi, rdečimi črkami, ki so elegantne in klasične. Uporaba rdeče barve za naslov daje naslovnici pridih drame in pomembnosti. Ime avtorice "Jane Austen" je napisano z rokopisno pisavo, kar daje naslovnici avtentičen pridih. Pod imenom je upodobljeno pero, kar še dodatno poudari klasično naravo knjige. Pero prav tako simbolizira dramo ter romane. Tipografija je kljub svoji preprostosti močna in učinkovita, saj bralca takoj opozori na naslov in avtorja.

Kompozicija originalne naslovnice je preprosta in osredotočena na besedilo. Osrednji del naslovnice zavzema naslov knjige, medtem ko je ime avtorice postavljeno spodaj. Ta kompozicija ustvarja jasno hierarhijo, ki je enostavna za sledenje. Postavitev besedila je uravnotežena in simetrična, kar daje naslovnici urejen in profesionalen videz.

Naslovnica s svojo preprosto estetiko in minimalističnim pristopom odraža klasično dobo, v kateri je bila knjiga napisana. Nevtralne barve in rokopisna pisava poudarjajo zgodovinski kontekst in brezčasnost zgodbe. Ta pristop je primeren za klasično literaturo, saj ohranja poudarek na avtorju in naslovu, ne pa na vizualnih elementih.

Reinterpretacija naslovnice:

Naslovnica, ki sem jo oblikovala, je živahna in barvita, kar takoj pritegne pogled. Prevladujejo zeleni toni v ozadju, kar prikazuje idilično pokrajino z mostom. Vse skupaj je obdano z bujnimi rdečimi vrtnicami. Barve, kot so rdeča, zelena, ustvarjajo prijetno in toplo vzdušje. Te barve simbolizirajo naravo, romantiko in življenje, kar se ujema z glavnimi temami knjige. Rdeče vrtnice dodajajo romantičen pridih, ki ustreza ljubezenski zgodbi med Elizabeth Bennet in Mr. Darcyjem. Nosijo tudi velik simbol v zgodbi.

Na naslovnici sem upodobila glavna junaka, Elizabeth Bennet in Mr. Darcyja, ki stojita obrnjena drug proti drugemu, obkrožena z vrtnicami, kar nakazuje romantično napetost med njima. Oblačila so v slogu 19. stoletja. Ta lahko bralca postavijo v časovno obdobje zgodbe. Ilustracija njunih obrazov in oblačil poudarja njuno osebnost in karakter, kar bralcu pomaga takoj vzpostaviti povezavo z liki. Elizabethina bela obleka simbolizira njeno nedolžnost in čisto srce, medtem ko Darcyjeva temna obleka kaže na njegov resen in ponosen značaj.

Naslov knjige "Pride & Prejudice" je napisan z elegantno pisavo Soria, ki ima dodano senco in se dobro poda k celotni estetiki naslovnice. Uporabljena pisava je klasična, vendar hkrati moderna, kar ustvarja harmonijo med starinskim in sodobnim. Ime avtorice "Jane Austen" je zapisano z enako elegantno pisavo. Bela tipografija zagotavlja dobro berljivost in kontrast s pisanim ozadjem.

Kompozicija naslovnice je dobro uravnotežena. Glavni poudarek je na osrednjem delu, kjer sta upodobljena Elizabeth in Darcy. Vrtnice na obeh straneh ustvarjajo vizualno harmonijo in ravnotežje. Naslov knjige sem postavila na spodnji del, ime avtorice pa na vrh, kar ustvarja jasno hierarhijo. Ta kompozicija usmerja bralčev pogled najprej na ilustracijo likov, nato na naslov knjige in na koncu na avtorjevo ime.

Pazila sem, da se estetika naslovnice sklada z zgodovinskim kontekstom zgodbe. Barve, oblačila in pokrajina nakazujejo na časovno obdobje, v katerem je zgodba postavljena. Ilustracija mostu in naravnega okolja dodatno poudarja pridih regencyja, kar bralcu pomaga bolje razumeti čas in prostor dogajanja.

Primerjava:

Moja preoblikovana naslovnica prinaša živahen in ilustrativen pristop, ki pritegne pozornost s svojimi detajli. Je sodobna reinterpretacija klasične zgodbe, ki združuje zgodovinsko estetiko s sodobnimi umetniškimi tehnikami. Originalna naslovnica pa izžareva klasičnost s svojo preprosto in minimalistično zasnovo. Poudarek je na brezčasnosti in klasičnosti, kar se ujema z literarnim statusom knjige.

Moja naslovnica vključuje upodobitev glavnih likov, kar bralcu takoj predstavi Elizabeth in Darcyja. To omogoča bolj osebno in čustveno povezavo z zgodbo že pred branjem. Originalna naslovnica pa ne vsebuje ilustracij in se osredotoča na besedilo.

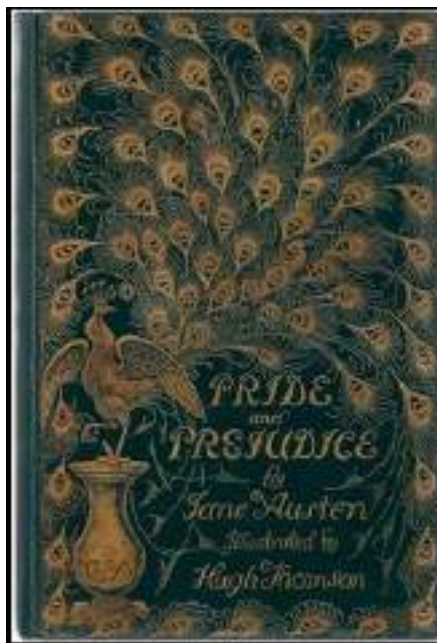
Tipografija na moji naslovnici je elegantna in se ujema s stilom ilustracije. Je sodobna, a ohranja klasičen pridih, kar ustvarja vizualno privlačen kontrast. Na drugi strani je tipografija na originalni naslovnici klasična in minimalistična. Rdeča barva naslova in rokopisna pisava za avtorjevo ime sta preprosta, kljub temu ustvarjata močan vizualni vtis.

Mislim, da bi moja naslovnica verjetno bolj pritegnila mlajše bralce, ki jih privlačijo bogate ilustracije in vizualno privlačne naslovnice. Je sveža in moderna, a hkrati ohranja zgodovinski kontekst zgodbe. Originalna naslovnica pa nagovarja ljubitelje klasike in tiste, ki cenijo preprostost in zgodovinski pridih. Poudarja literarno vrednost in brezčasnost knjige.

Sem mnennja, da obe naslovnici odlično odražata bistvo knjige, seveda vsaka na svoj način. Moja reinterpretacija prinaša svežino in sodobno estetiko, originalna naslovnica pa ostaja zvesta klasični eleganci in minimalističnemu pristopu.

Vsaka naslovnica ima svoje prednosti in je namenjena različni ciljni publiki, vendar obe uspešno povzameta bistvo zgodbe.

Naslovnice knjige "Pride and Prejudice" so skozi različna obdobja doživele različne spremembe, od klasičnih minimalističnih dizajnov do sodobnih, živahnih reinterpretacij. Klasične naslovnice iz 19. in zgodnjega 20. stoletja so bile znane po svoji resnosti in eleganci, uporabljale so nevtralne barve ter se osredotočale na tipografijo in okrasne elemente namesto na ilustracije likov. To je ustvarjalo vtis prestiža in zgodovinske avtoritete, ki je bila značilna za to obdobje. Pogosta je bila upodobitev pava. Pav je dolgo simboliziral ponos, kar je dobeseden prevod prve besede v naslovu "Pride". Ptica simbolizira Elizabeth in Darcyja.

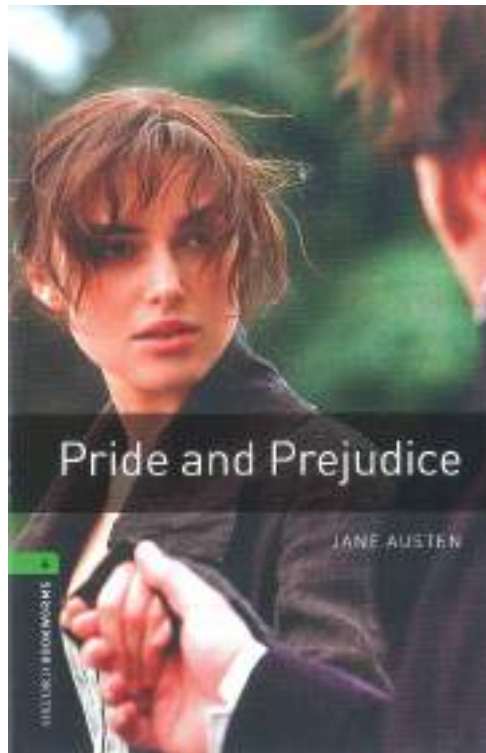

Slika 53: Naslovnica knjige iz leta 1896

Vir: <https://nzbooklover.wordpress.com/2013/06/15/200-covers-editions-of-pride-and-prejudice/>

Sodobne naslovnice, od sredine 20. stoletja do danes, pa so prinesle večjo raznolikost in pogosto vključujejo svetlejše barve ter sodobnejše oblikovalske pristope, kot so fotografije ali

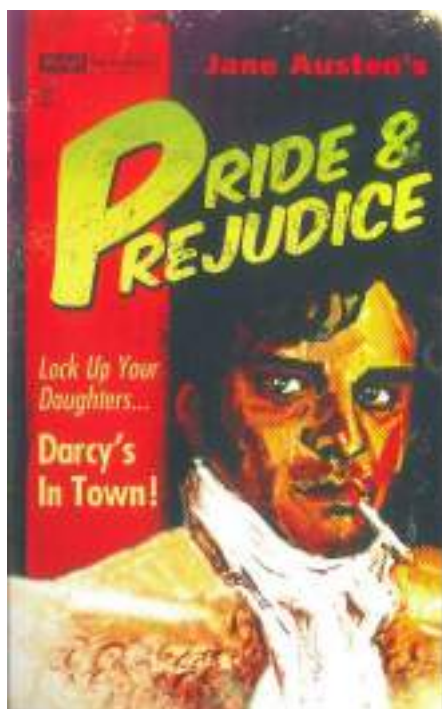
sodobne ilustracije. Te naslovnice so bolj eksperimentalne in prilagojene sodobnim bralcem, hkrati pa ohranjajo povezavo s klasičnim literarnim delom.

Slika 54: Naslovnica knjige iz leta 2007, prizor iz filma

Vir: <https://www.amazon.com/Oxford-Bookworms-Library-Prejudice-Vocabulary/dp/0194237621>

Tematske naslovnice, ki se pojavljajo v posebnih izdajah ali tematskih zbirkah, pogosto odražajo specifične teme ali obdobja, v katera je zgodba postavljena. Te naslovnice uporabljajo bogatejša barvna shema in detajlne ilustracije, ki poudarjajo tematske elemente knjige.

Slika 55: Tematska naslovnica knjige po filmu Pulp Fiction

Vir: <https://digitalausten.org/book-covers>

Menim, da moja reinterpretacija naslovnice združuje klasično in sodobno estetiko. Z živahno pastelnimi barvami in podrobnimi ilustracijami likov ujame sodobnost, hkrati pa ohranja spoštovanje do izvirnika. S tem načinom oblikovanja lahko omogočamo, da klasična literarna dela pritegnejo novo generacijo bralcev, saj združujejo sodobne dizajne z originalno vrednostjo izvirnega dela.

Originalna naslovnica pa ostaja klasičen primer minimalistične elegance, ki je univerzalno prepoznavna in brezčasna.

Vsako obdobje skozi leta prinaša svoje trende in estetiko, kar se pozna v oblikovanju naslovnice. Moja sodobna reinterpretacija klasične naslovnice knjige povezuje preteklost in sedanjost, omogoča pa tudi, da se klasična zgodba Jane Austen prilagodi in privabi nove bralce, ne da bi izgubila svoj literarni in kulturni pomen.

8. SKLEP

Pri oblikovanju naslovnice knjig, kjer sem se osredotočila na psihologijo barv, simboliko in ikonografijo, sem naletela na številne izzive. Kljub temu verjamem, da sem uspešno oblikovala privlačne in učinkovite naslovnice, ki ne le pritegnejo pozornost bralcev, ampak tudi komunicirajo bistvo knjige ter vzbujajo čustvene odzive. Prav tako sem se poglobila v sodobne pristope oblikovanja, ki povečujejo komercialni uspeh knjig na trgu.

Moji cilji so bili raziskati vpliv barvne psihologije, simbolike in ikonografije na zaznavanje in odzivanje bralcev, preučiti, kako lahko učinkovita reinterpretaacija naslovnice prispeva k prepoznavnosti knjige in povečujejo njeno prodajo. Skozi to raziskavo sem pridobila vpogled v pomembnost teh elementov in njihov vpliv na uspeh knjig.

Na začetku sem si zadala štiri hipoteze, ki sem jih skozi diplomsko delo želela potrditi ali ovreči.

H1: Uporaba barvne psihologije na preoblikovanju naslovnice knjige vpliva na čustveno odzivanje.

Prvo hipotezo sem potrdila. Barvna psihologija igra pomembno vlogo pri oblikovanju naslovnice knjig, saj različne barve vzbujajo različna čustva in odzive pri ljudeh. Barve imajo sposobnost sprožiti različne čustvene reakcije, kar lahko vpliva na odločitev za nakup knjige. Raziskave kažejo, da barvna paleta močno vpliva na percepcijo in privlačnost knjige. Te ugotovitve potrjujejo teorijo psihologije barv, ki izpostavlja, kako različne barve vplivajo na čustveno stanje in vedenje posameznikov ter posledično prispevajo k uspešnosti knjige na trgu.

H2: Uporaba simbolike in ikonografije na naslovnica h povečuje prepoznavnost in identifikacijo z vsebino knjige.

Drugo zadano hipotezo sem potrdila. Ikonografija na naslovnica h knjig vključuje informativne simbole in podobe, ki bralcem omogočajo hitro prepoznavanje teme ali žanra knjige.

Uporaba prepoznavnih simbolov pomaga knjigi izstopati v nabitem knjižnem trgu. Simboli, kot so zmaji ali čarobne palice, jasno nakazujejo na fantazijski žanr, medtem ko srce ali metulji namigujejo na romantično vsebino.

Ikonografija prav tako pomaga pri identifikaciji bralcev z vsebino knjige. Simboli na naslovnici posredujejo namige o temi, tonu in atmosferi knjige, kar oblikuje bralčeva pričakovanja in poveča njihovo povezanost z zgodbo.

H3: Učinkovita reinterpretacija poveča komercialni uspeh knjige na sodobnem trgu.

Naslednjo hipotezo sem potrdila. Učinkovita reinterpretacija knjižnih naslovnice lahko močno vpliva na komercialni uspeh knjige. Naslovnica ni zgolj estetski element, temveč tudi tržno orodje, ki pritegne pozornost potencialnih bralcev. Privlačna naslovnica lahko zagotovi boljšo vidnost v fizičnih knjigarnah in na spletnih platformah, kar povečuje možnosti za prodajo. Raziskava je pokazala, da dobro oblikovana naslovnica bistveno prispeva k povečanju prodaje knjige.

H4 (krovna tema): Določene barve se odražajo v pozitivnem dojetju in odzivu bralcev, kar vpliva tudi na dobro počutje.

Zadnjo zadano hipotezo (krovno temo) sem potrdila. Določene barve lahko bistveno izboljšajo dojetje naslovnice in s tem pozitivno vplivajo na čustveno stanje bralcev. Uporaba toplih barv, kot so oranžna, rumena in rdeča, je pogosto povezana z občutki sreče, energije in toplote, medtem ko hladne barve, kot so modra, zelena in vijolična, vzbujajo občutke miru, sprostitve in razmišljanja. Te barvne asociacije niso le kulturni spekter, ampak imajo tudi biološki vpliv, saj lahko te barve vplivajo na fizikalne odzive telesa, kot so srčni utrip in raven stresa. Na primer: Modra barva je znana po svojem pomirjujočem učinku, ki lahko pomaga zmanjšati stres in vzpostaviti občutek miru, kar posledično prispeva k boljšemu počutju. Rdeča barva pa lahko poveča raven energije in vzbudi občutke navdušenja ali nujnosti. Ko so te psihološke barvne kombinacije pravilno uporabljene pri oblikovanju naslovnice knjig, lahko pripomorejo k pozitivnemu čustvenemu odzivu bralcev, kar poveča navezanost na knjigo in spodbuja prijetne občutke med branjem. To pa lahko vodi tudi do boljših ocen in priporočil med bralci, prav tako pa pospeši prodajo, kar dolgoročno poveča komercialni uspeh knjige.

9. VIRI IN LITERATURA

Alberis, J., Hofmann, A. & Drummond, D., 2016. *The graphic design idea book*. London: Laurence King Publishing.

Axies Digital, 2024. *Axies Digital*. [Elektronski]
Available at: <https://axies.digital/cultural-differences-on-design/>
[Poskus dostopa 17 Maj 2024].

Baird, C. A., 2024. *Quora*. [Elektronski]
Available at: <https://www.quora.com/Why-do-authors-publish-their-books-in-different-countries-with-different-covers-and-titles>
[Poskus dostopa 12 maj 2024].

Berčič, T., 2019. *Art design*. [Elektronski]
Available at: <https://www.art-design.si/kako-pomembna-je-tipografija/>
[Poskus dostopa 13 Maj 2024].

Berčič, T., 2019. *Uporaba tipografije pri oblikovanju*, s.l.: s.n.

Binus University International, 2021. *Binus University International*. [Elektronski]
Available at: <https://international.binus.ac.id/graphic-design/2021/07/09/importance-of-knowing-color-psychology-in-graphic-design/>
[Poskus dostopa 14 april 2024].

Butina, M., 1995. *Slikarsko mišljenje: Od vizualnega k likovnemu*. Ljubljana: Canakrjeva založba.

Buz Books, 2021. *BuzBooks*. [Elektronski]
Available at: <https://buzbooks.com/the-history-and-evolution-of-the-book-cover/>
[Poskus dostopa 20 Maj 2024].

Dopely Colors, 2021. *Dopely Colors*. [Elektronski]
Available at: <https://colors.dopely.top/inside-colors/color-symbolism-and-meaning-in-literature/>
[Poskus dostopa 21 maj 2024].

Götz, S., 2023. *Domestika*. [Elektronski]
Available at: <https://www.domestika.org/en/blog/5484-a-brief-history-of-book-covers>
[Poskus dostopa 25 Maj 2024].

Guillermou, T., 2017. *Grapheine*. [Elektronski]
Available at: <https://www.grapheine.com/en/history-of-graphic-design/history-of-book-covers-1>

[Poskus dostopa 20 Maj 2024].

Hannah, J., 2023. *Career Foundry - CF Blog*. [Elektronski]
Available at: <https://careerfoundry.com/en/blog/ui-design/beginners-guide-to-typography/>

[Poskus dostopa 14 April 2024].

Hasty Book List, 2024. *Hasty Book List*. [Elektronski]
Available at: <https://www.hastybooklist.com/blog/pride-and-prejudice-book-covers>

[Poskus dostopa 11 april 2023].

Hidayatullah, S., 2023. *Medium*. [Elektronski]
Available at: <https://bootcamp.uxdesign.cc/the-mood-of-letters-how-typography-design-sprinkles-emotions-into-words-f887deb106f8>

[Poskus dostopa 15 maj 2024].

Možina, K. & Žnideršič, M., 2003. *Knjižna tipografija*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za bibliotekarstvo.

Mukamal, R., 2017. *American Academy of Ophthalmology*. [Elektronski]
Available at: <https://www.aao.org/eye-health/tips-prevention/how-humans-see-in-color>

[Poskus dostopa Maj 17 2024].

Murphy, D., 2024. *DIY Book Covers*. [Elektronski]
Available at: <https://diybookcovers.com/uncover-the-surprising-link-between-book-design-and-sales/>

[Poskus dostopa 12 april 2024].

Ness, A. v., 2024. *IndieReader*. [Elektronski]
Available at: <https://indiereader.com/2024/03/the-impact-of-book-covers-on-marketing-and-sales/>

[Poskus dostopa 17 april 2024].

Richard, H., 2021. *Graphic design in the Twentieth Century (World of Art)*. London: Thames & Hudson.

Rogelj, M., 2023. *Majda Rogelj*. [Elektronski]
Available at: <https://majdarogelj.com/vrste->

pisav/#Povezava_med_pisavami_in_custvenim_odzivom

[Poskus dostopa 16 april 2024].

Samara, T., 2007. *Design Elements: A Graphic Style Manual*. [Elektronski]
Available at:

https://archive.org/details/Design_Elements_Understanding_the_rules_and_knowing_when_to_break_them_2nd_Edition

[Poskus dostopa 14 maj 2024].

Samara, T., 2020. *Design Elements, Third Edition: Understanding the rules and knowing when to break them - A Visual Communication Manual*. Massachusetts, ZDA: Rockport Publishers.

Sarah, H., 2023. *LinkedIn*. [Elektronski]
Available at: Importance of a Good Book Cover Design: Grabbing Attention and Enhancing Sales

[Poskus dostopa 28 marec 2024].

Stankovic, D., 2023. *Medium*. [Elektronski]
Available at: <https://bootcamp.uxdesign.cc/cultural-influences-on-digital-product-design-d2a986af169d>

[Poskus dostopa 16 April 2024].

Technicalsols, 2023. *Medium*. [Elektronski]
Available at: <https://technicalsols.medium.com/the-impact-of-book-cover-design-on-reader-engagement-and-sales-36cb8ea96549>

[Poskus dostopa 19 april 2024].

PRILOGE

1. Vprašalnik

1. Starost:

*

2. Spol:

- *Moški*
- *Ženska*

3. Koliko knjig preberete mesečno?

*

4. Kako pomembna je naslovnica knjige pri vaši odločitvi, ali boste knjigo prebrali?

- *Zelo pomembna*
- *Pomembna*
- *Nevtralna*
- *Manj pomembna*
- *Ni pomembna*

5. Kateri elementi na naslovnici vas najbolj pritegnejo? (Izberite največ tri možnosti)

- *Grafični dizajn*
- *Barvna paleta*
- *Tipografija (vrsta pisave)*
- *Ilustracije ali slike*
- *Avtor*
- *Naslov knjige*

6. Kako pomembno se vam zdi, da naslovnica odraža vsebino knjige?

- *Zelo pomembno*
- *Pomembno*

- *Nevtralno*
- *Manj pomembno*
- *Ni pomembno*

7. Ali menite, da lahko naslovnica vpliva na vaše razumevanje vsebine knjige?

- *Da*
- *Ne*
- *Ne vem*

8. Kako bi opisali svoje počutje ob pogledu na minimalistično oblikovano naslovnico?

- *Pozitivno*
- *Nevtralno*
- *Negativno*
- *Nimam mnenja*

9. Ali bi bili zainteresirani za nakup klasične knjige, ki ponuja sodobno reinterpretacijo naslovnice?

- *Da*
- *Ne*
- *Morda*

9. Kateri dejavniki bi vplivali na vašo odločitev za nakup klasične knjige s sodobno oblikovano naslovnico? (Prosim, navedite.)

Naslovnica

Kazalo

